

Omakoti

Jalkahoitola Janna
Terveystä edistävää jalkahoitoa
• Diabeetikon jalkahoito • Kotikäynnit • Lahjakortit

Ajanvaraus: 040 845 3301
Kauppapuistikko 30, Vaasa.
(ENTISEN R-Kioskin vieressä)
www.hoitolajanna.com

Avoinna sopimuksen mukaan.

Meillä käy

VAASA » NUMERO 3/2026 » OMAKOTIASUMISEN ERIKOISLEHTI » 18. vuosikerta » www.omakotilehdet.fi

Viihtyisä piha alkaa hyvistä perustuksista

Ilmalämpöpumppu apuna kodin viilennyksessä

6

Vakuutus turvaa kodin ja vapaa-ajan asunnon

18

IECON OIKEITA SÄHKÖISIÄ TEKOJA

suunnittelusta toimiviin kokonaisuuksiin

- Sähkösuunnittelu
- Kaiken kokoiset sähkötyöt
- Älytalaratkaisut
- Hälytysjärjestelmät
- Aurinkosähköjärjestelmät
- Sähköauton lataus-asetat asennettuina
- Kunnossapito-tarkastukset

IECON OY

Opistokatu 9 • 65100 VAASA
040 595 1793

Asemaatie 7 • 66400 LAIHIA
044 720 9141

iecon@iecon.fi
www.iecon.fi

MYynti, HUOLTO, VARAOSAT JA LISÄVARUSTEET

FENDT STIGA STIHL VALTRA AKU Sampo JAPA

Multiclip

747 SD

Itsevetävä Multiclip-ruohonleikkuri 123 cc bensiinimootorilla. 45 cm leikkuuleveys STIGA Multiclip-silppuamistoiminnolla ja sivullepuhalluksella.

499€

MSA 60 C-B

- Akkukäyttöinen saha

Sisältää akun ja laturin
Käyttöaika n. 35 min (AK20)

299€

MSA 70 C-B

- Akkukäyttöinen saha

Sisältää akun ja laturin
Käyttöaika n. 45 min (AK30)

379€

Stihl MS 201 cm

• Volym 35,2 cm³
• 1,8 kW
• 4,0 kg

729€

Stiga Multiclip 50

Työnnettävä monitoimiruohonleikkuri 48 cm.

349€

Stiga Park 300 LC

ETULEIKKURI

Nivelletty hydrostaattinen voimansiirto

2999€

Stihl FS38

Ruohotrimmeri

• 4,2 kg

199€

Stihl MS 261 cm

• Volym 50 cm³

• 3,0 kW

• 4,9 kg

840€

Autotrailereita ja venetrailereita myytävänä

Uusi Stiga Vista akkurobotti-ruohonleikkuri!

Myös Stihl Imow Robottiruohonleikkuri

MASKINSERVICE • KONEHUOLTO

MARANDER

Silmukkatie 15 Vaasa • p. 3182950 • 0500-364688
www.marander.fi • marander@maskin.netikka.fi

HINAUS JA TUUPPAUS®

06 361 0361

www.hinausjatuuppaus.fi

REDGO

OSTA NYT
JA MAKSA ERISSÄ
SAAT 6 KK KOROTONTA
MAKSUAIKAA!

Varmista lämpö

Varaava takka tarjoaa miellyttävää lämpöä ja pienentää energia-kuluja tehokkaasti.

Puulämmitys on varma vaihtoehto, joka toimii riippumatta myrskyistä, sähkökatkoksista ja muista jakeluhäiriöistä. Varaava takka onkin mainio apuri leikkaamaan lämmityskuluja.

Tule kuulemaan lisää muista talvieduista ja rahoitusratkaisusta!

Tulikivi

www.tulikivi.com

Tulikivi-studio Vaasa
Opistokatu 11
puh. 050 377 0915

PERHE, YRITYS TAI PERHEYRITYS

- Kun sijainti ratkaisee valitse Lapinmäki!

Isonkyrön uudelle, juuri kaavoitetulle Lapinmäen asuin- ja yritysalueelle mahtuu koko paketti.

Halusitpa sitten omakotitontin talollesi tai tontin yrityksellesi, meiltä sellainen löytyy jokaiseen lähtöön elinvoimaisessa ympäristössä. Aina hyvien yhteyksien varrella: Seinäjoen ja Vaasan kaupungit löytyvät vain noin puolen tunnin päästä niin asumisen arkipäivää, työssäkäyntiä ja harrastuksia ajatellen.

Isonkyrön kuntakin voi hyvin. Tulevia aikoja ajatellen olemme pitäneet talouden tiukasti hallinnassa ja liikkumavaraa säilyttäen. Se takaa kunnan elinvoiman kehittämisen nyt ja tulevaisuudessa.

Isokyrö huolehtii asukkaidensa hyvinvoinnista laadukkailla palveluilla, mahdollistaa viihtyisän ja turvallisen elämisen sekä monimuotoisen yrittämisen.

Tero Kankaanpää
Kunnanjohtaja

Tiedustelut:
Tero Kankaanpää
Puh. (06) 470 1111
tero.kankaanpaa@isokyro.fi

www.isokyro.fi

ISOKYRÖ

Omakoti

www.omakotilehdet.fi

facebook.com/omakotilehti

Ilmestyminen

Nro 1/2026 vko 8
Nro 2/2026 vko 16
Nro 3/2026 vko 25
Nro 4/2026 vko 39
Nro 5/2026 vko 47

Jakelu ja levikki

Jakelulevikki 18 000 kpl

Pientalot Isokyrön, Laihian, Maalahden, Mustasaaren ja Vaasan taajamissa.

Julkaisija ja kustantaja

Nexus Media Oy
Kuninkaankatu 24 A
33210 Tampere
toimisto@nexme.fi

Päätoimittaja

Petri Kaukonen
p. 0400 770 203
petri.kaukonen@nexme.fi

Toimitus

Mari Pihlajaniemi
p. 045 276 5998
toimitus@nexme.fi

Mediamyynti

Nexus Media Oy toimisto
p. 0400 772 229
toimisto@nexme.fi

Taitto ja ilmoitusvalmistus

Nexus Media Oy
aineistot@nexme.fi

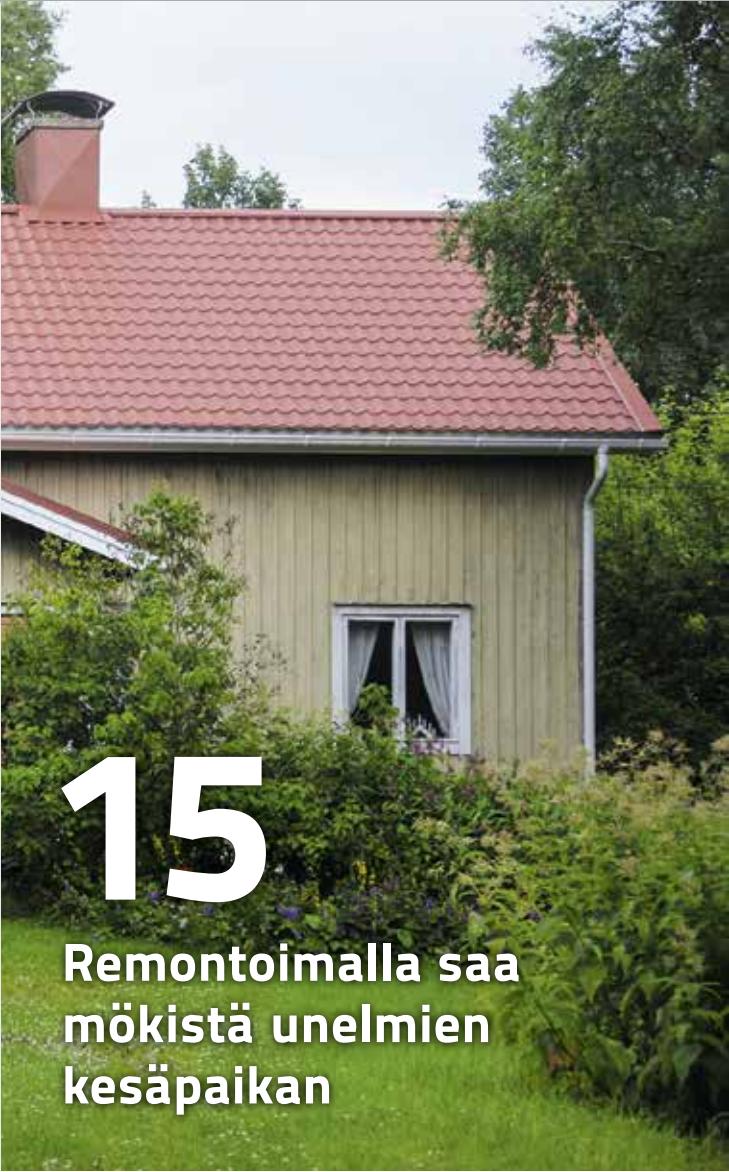
Paino

Sanomala Oy

Etukannen kuva

iStock

Lehti noudattaa ilmoitusten julkaisusääntöjä. Reklamaatit on tehtävä 7 vrk:n aikana ilmoituksen julkaisemisesta Nexus Media Oy:lle. Suurin mahdollinen vastuu ilmoituksen julkaisemisesta sattuneesta virheestä tai poisjäämisestä sekä sen aiheuttamista vahingoista on ilmoituksen hinta. Mikäli ilmoitusmateriaali saapuu aineistopäivän jälkeen Nexus Media Oy ei ole velvollinen korvaamaan painovirheitä. Ilmoituksesta lähetetään oikovedos sopimuksen mukaan. Peruutukset viimeistään aineistopäivänä. Jos ilmoitus on ehditty valmistaa ennen peruutusta, veloitetaan siitä 50 % ilmoituksen hinnasta.

Dreamstime

15 Remontoimalla saa mökistä unelmien kesäpaikan

Tässä lehdessä

- 3 Pääkirjoitus
- 4 Ajankohtaista
- 6 Ilmalämpöpumppu ja kodin viilennys
- 10 Pihan perustaminen
- 13 Lakipalsta
- 15 Vapaa-ajan asunnon ostaminen
- 18 Kodin ja vapaa-ajan vakuutukset
- 20 Sähkönsäätö ja aurinkopaneelit
- 22 Omakotitalon kausihuolto
- 24 Autoilu-teema: Sähköautolla matkailu
- 26 Ajanviete

Petri Kaukonen
Päätoimittaja

Kesän riemut ja riesat

Kesä on upeaa aikaa, jossa on vain yksi pieni mutta: suomalaiset rakennukset on suunniteltu tukalien helteiden sijaan pikemminkin kylmää ilmanalaa varten. Jo noin 20 asteen ulkolämpötila voi nostaa sisälämmön kodeissa liki 30 asteeseen, ja helteiden väistyttyäkin asunnon viilenemisessä voi mennä päiviä.

Asumisterveysasetuksen mukaan asuntojen sisälämpötila ei kuitenkaan saisi nousta kesäaikaan yli 32 asteen. Sitä kuumempana koti voi olla jo terveydelle haitallinen. Mikä siis neuvoksi?

Koneellinen ilmastointi on tehokas tapa torjua kuumuutta, mutta yksi arkinen keino sisälämpötilan suitsimiseen on tietysti pitää ikkunat ja ovet visusti kiinni päivisin ja torjua auringonpaistetta myös sälekaihtimilla ja verhoilla.

Kesä vie kotona oleskelun usein myös ulos, pihalle tai terrassille. Jotta oleskelu olisi pihan puolella mieluisaa vielä paahtavimpina hellepäivinä, kannattaa sinne toteuttaa varjoisiakin paikkoja. Tämä on jotain, mitä vielä joitain vuosia sitten suomalaisille pihoilta ei osattu välttämättä edes kaivata.

Puut tarjoavat suojaa ja varjoa varsinkin talon etelänpuolella seinustalla, mutta niiden kasvamisessa kestää vuosia. Nopeakasvuiset köynnökset esimerkiksi pergolan ympärillä voivat tarjota nopeamman ratkaisun – ja muutenkin viihtyisän paikan kesän oleskeluihin.

Kesäisin terveisin,
Petri Kaukonen

päätoimittaja

KYRÖNMAAN LVI OY

Asennukset • Huollot • Tarvikkeet

Meiltä sadevesi ja salaojaremontit, jätevesiratkaisut, putkisaneeraukset, lämmitysmuodon vaihdokset ja vesikalusteet. Kaikki avaimet käteen periaatteella!

Tampereentie 93, 66400 Laihia
Avoinna ma-pe 8-17, la 9-13
puh. (06) 477 1246 | info@kyronmaanlvi.fi

LASKE LÄMMITYS-KUSTANNUKSIASI

Myymme, asennamme ja huollamme pellettipolttimia, -kattiloita sekä -takkoja.

**LILLA FRÖ
PELLETTI-
TAKKA**

**KIPI ROTARY
10-300 KW
PELLETTIPOLTIN**

Soita, niin kerromme lisää!

www.wv.fi

Wahlroos Verktad

Maalahti

**050 309 2948
040 722 1083**

» LYHYESTI

Tehomaksullinen sähkösiirtosopimus kannustaa seuraamaan kodin sähkönkulutusta

Energiaviraston vuoden alussa julkaisema määräys sähkön tehomaksusta herätti huolta omakotiasujien sähkölaskun paisumisesta. Käytännössä määräys kuitenkin vain yhtenäisti eri sähköverkkoyritysten tarjoamien tehomaksullisten tuotteiden hinnoittelua.

– Yksittäisen omakotitaloasujan ei ole mikään pakko ottaa tehomaksullista siirtotuotetta käyttöönsä, joten siinä mielessä tehomaksulliset tuotteet eivät tule suoraan vaikuttamaan omakotitaloasujien laskuun, jos he näin valitsevat, selventää **Minna Tolvanen** Motivasta.

– Jos asujat päätyvät valitsemaan tehomaksullisen siirtotuotteen, tulee siinä siirron perusmaksu (€/kk) todennäköisesti olemaan vastaavaa tehosiirtomaksutonta tuotetta alhaisempi. Jos siten asuja ylittää 8 kW:n rajan 60 minuutin keskitehon perusteella määritelmien mukaisesti, tulee perusmaksun päälle ylitetyn tehon mukaisesti tehomaksua (€/kW).

Omakotiasujan kannattaa kuitenkin Tolvasen mukaan alkaa seurata omaa sähkönkulutustaan ja tehopiikkejään.

– Kannattaa tutustua myös sähkösäätöjen muodostukseen, jos se ei ole vielä ihan niin tuttua. Alustavasti voi myös pohtia, olisiko tehomaksullinen siirtotuote kannattava omalle kohdalle, jos ja kun oma siirtoyhtiö tulee lisäämään tehomaksullisen tuotteen siirtotuotteiden valikoimaan.

Tehomaksun raja ylittyy arjessa helposti

Verkonhaltijan näkökulmasta verkkoa kuormittavia tehopiikkejä muodostuu yleensä esimerkiksi kovina pakkaspäivinä, erityisesti aamuisin ja iltaapäivisin tai iltaisin, kun sähkönkulutus on suurinta.

– Yleensä sähkö on hintavampaa silloin kun kaikki sitä haluavat käyttää, jolloin myös tehopiikit nousevat, toteaa Tolvanen. Nämä tehopiikit eivät kuitenkaan näy yksittäisen kuluttajan kukkarossa, vaan kuluttajan tehomaksuun vaikuttaa vain yksittäisen sähköliittymän teho.

– Eli jos itse et käytä suuritehoisia sähkölaitteita samanaikaisesti, et myöskään maksa "ylimääräistä" tehomaksua (jos olet ottanut tehomaksullisen siirtotuotteen), vaikka kokonaisuudessaan sähköverkos-

sa olisi tehopiikki.

Suurikokoinen sähkösauna tai sähköauton pikalataus voi yksinään ylittää 8 kW:n tehomaksun kynnyksen. Muutoin normaalissa asumisessa tehomaksun raja voi Tolvasen mukaan ylittyä, jos suurempitehoisia laitteita käytetään samanaikaisesti.

– Tällaisia laitteita voivat olla muun muassa sähkölämmitys, käyttöveden lämmitys sähköllä, poreallas, suurehko lattialämmitys, pienempi sähkösauna, uunin ja liekin yhteiskäyttö...

Lisäksi hän kehottaa huomioimaan, että laitteita ei kannata kytkeä päälle samanaikaisesti.

– Esimerkiksi saunan lämmitämiseen tarvitsee kiukaan käyttäen enemmän tehoa kuin halutun lämpötilan ylläpitämiseen. Tämän vuoksi, jos ottaa tehomaksullisen siirtotuotteen, kannattaa omiin käyttötapoihin kiinnittää huomiota sekä mahdollisuuksien mukaan käyttää ohjauspalveluja.

Kulutuksen ohjauksen automatisointi avuksi

Jos omakotiasuja päättää vaihtaa sähkönsiirtotuotteensa tehomak-

sulliseksi, Tolvanen neuvoo panostamaan viimeistään siinä vaiheessa kulutuksen ohjauksen automatisointiin.

– Toki ajoittamalla sähkölaitteiden käyttöä itse sekä seuraamalla sähkön hintoja voi tehomaksuun vaikuttaa, mutta kotiautomaatiolla tai muulla ohjauspalvelulla voidaan varmistaa sähkönkäytön ajoittaminen helposti ja mahdollisimman edullisesti huomioiden sekä sähkön hinta että tehomaksurajat.

Sähköverkkoyhtiöt tarjoavat hänen mukaansa usein jo ohjauspalveluja esimerkiksi käyttövesivaraajan lämmitykseen, ja monilta muiltakin palveluntarjoajilta löytyy ratkaisuja sähkön käytön ajoittamiseen.

– Jos ja kun tehomaksu yleistyy, palvelut varmasti laajenevat huomioimaan myös tehomaksurajat, jos näin ei vielä ole.

Oman sähkönkulutuksensa saa tietoonsa Fingridin Datahub-portaalista tai käytössä olevan energiyhtiön verkkopalvelusta. Kun kulutukset ilmoitetaan tuntitasolla (kWh/h), vastaa sama lukema myös tuon tunnin huipputehoa (kW).

Dreamstime

Dreamstime

Kolme asiaa, joilla parannat mökin myrskynkestävyyttä

Viime vuoden Hannes-myrsky aiheutti suomalaisille mökeille poikkeuksellisen suuria vahinkoja. Vakuutusyhtiö Ifin tilastojen mukaan myrskyn jäljiltä ilmoitettiin lähes 2 000 mökkivahinkoa, kun tavanomaisina vuosina vahinkoja tulee samalla ajanjaksolla vain muutamia kymmeniä.

If ennakoi, että vahinkoilmoituksia tulee yhä lisää kevään edetessä ja erityisesti pääsiäisen jälkeen, kun mökeillä vieraillaan ensimmäistä kertaa talven jälkeen.

– Talven aikana sattuneet vahingot huomataan usein vasta kuukausien viiveellä, kun mökille mennään pitkästä aikaa. Talven aikana sattuneista vahingoista noin neljännes ilmoitetaan vasta kolmen kuukauden jälkeen, kun taas kesäisin vain 10 prosenttia. Yleisesti vahingot huomataan kesäaikana nopeammin ja seurannaisvahingot jäävät pienemmiksi, sanoo **Jussi Lindström**, Ifin omaisuusvakuutuksista vastaava johtaja.

Mökeillä olisi hyvä tehdä kevättarkastus sinne saavuttaessa, jotta vahingot huoma-

taan mahdollisimman pian. Esimerkiksi katovahinkojen nopea korjaaminen on tärkeää vahinkojen laajuuden rajoittamiseksi.

– Mökin katolle ei pidä mennä ennen kuin lumet ovat sulaneet turvallisuuden takia, muistuttaa Lindström.

Varaudu äärisäihin hyvissä ajoin myös mökillä

If kysyi viime vuonna kunnilta, onko niissä havaittu ilmastomuutoksen vaikutuksia ja sään ääri-ilmiöiden voimistumista. Vastaneista kunnista peräti 87 prosenttia kertoi, että omassa kunnassa nämä vaikutukset on huomattu. Mukana vastaajissa oli myös monia Suomen suosituimpia mökkikuntia.

– On mahdollista, että et ole mökillä juuri silloin, kun myrsky iskee. Siksi mökki on tärkeää valmistella etukäteen kestämaan sään ääri-ilmiöitä. Esimerkiksi jo kevättalkoiden yhteydessä on hyvä suunnitella tarvittavia toimenpiteitä myrskyjen varalle, Lindström korostaa.

Kolme kriittistä kohtaa, joihin mökkiläisen kannattaa kiinnittää huomiota myrskyjen varalta

1. Liian lähellä rakennuksia olevat puut

Myrskyjen voimistuessa puut kaatuvat aiempaa herkemmin. Rakennusta lähimpänä kasvavat puut kannattaa poistaa tai arvioida niiden kunto asiantuntijan kanssa.

2. Katon kunto

Irtotavara, irronneet pellit tai vaurioituneet rakenteet voivat paiskautua myrskytuulella katolta ja aiheuttaa lisävahinkoja. Vuotokohdat on aina hyvä korjata nopeasti.

3. Veden ohjaus

Varmista, että salaojat, syöksytorvet ja tontin kallistukset johtavat veden pois rakennuksesta. Hulevesien ohjauksella voidaan ehkäistä sokkelin ja alapohjan kosteusvahinkoja.

Öljyn hinnan nousu korostaa öljylämmitys-järjestelmien huollon merkitystä

Nuohousalan Keskusliitto huomautti maaliskuisessa tiedotteessaan lämmitysöljyn viimeaikaisen hinnannousun näkyvän suoraan monien öljylämmitteisten kiinteistöjen lämmityskustannuksissa. Kansainvälisen energiamarkkinan epävarmuus, geopoliittiset jännitteet sekä raakaöljyn hinnan vaihtelut ovat vaikuttaneet siihen, että lämmitysöljyn hinta on noussut ja hintavaihtelut ovat lisääntyneet. Tämä korostaa Nuohousalan Keskusliiton mukaan entisestään lämmitysjärjestelmien energiatehokkuuden ja säännöllisen huollon merkitystä.

Suomessa on edelleen kymmeniä tuhansia kiinteistöjä, joissa käytetään öljylämmitystä joko pääasiallisena lämmitysmuotona tai varajärjestelmänä. Kun energian hinta nousee, pienilläkin parannuksilla lämmitysjärjestelmän toimintaan voidaan saavuttaa merkittäviä säästöjä.

Yksi keskeisimmistä keinoista parantaa öljylämmityksen tehokkuutta on öljykattilan ja savuhormin säännöllinen nuohous. Kattilan pinnoille kertyvä noki heikentää lämmönsiirtoa ja toimii eristeenä, jolloin kattila joutuu käyttämään enemmän polttoainetta saman lämmitystehon tuottamiseen. Jo yhden millimetrin paksuinen nokikerros lämmönvaihtopinnoilla huonontaa lämmön siirtymistä noin viidellä

prosentilla.

Nuohousalan Keskusliiton varapuheenjohtaja **Teppo Miettunen** muistuttaa, että lämmitysjärjestelmien säännöllinen huolto on tärkeää sekä turvallisuuden että energiatehokkuuden kannalta.

– Lämmitysjärjestelmien säännöllinen huolto ja savuhormien nuohous parantavat tulisijojen ja kattiloiden toimintaa sekä turvallisuutta. Samalla varmistetaan, että laitteet toimivat mahdollisimman energiatehokkaasti, Miettunen toteaa.

Hänen mukaansa nuohouksessa ei ole kyse pelkästään puhdistamisesta, vaan myös kiinteistön turvallisuuden varmistamisesta.

– Savuhormeihin ja tulisijoihin kertyy käytön aikana palamisjätettä, joka on poistettava säännöllisesti. Ilman huoltoa lämmityslaitteiden toiminta heikkenee ja myös paloturvallisuusriskit voivat kasvaa, Miettunen muistuttaa.

Säännöllinen nuohous tuo useita hyötyjä:

- parantaa lämmitysjärjestelmän hyötysuhdetta
- vähentää lämmitysöljyn kulutusta ja lämmityskustannuksia
- parantaa palamisen laatua ja

vähentää päästöjä

- lisää lämmitysjärjestelmän turvallisuutta
- pidentää kattilan ja polttimen käyttöikää

Nuohouksen yhteydessä tarkastetaan myös kattilan ja savuhormin yleiskunto. Mahdolliset viat tai kulumat voidaan havaita ajoissa ennen kuin ne aiheuttavat suurempia ongelmia tai kalliita korjauksia. Lisäksi nuohooja pystyy arvioimaan palamisen laatua käynnillään ja suosittelemaan tarvittaessa poltinhuoltajaa, mikäli säädöt eivät ole kohdillaan. Myös korvausilman lisäyksellä voidaan saada hyötysuhdetta paremmaksi ja siten öljyn kulutusta vähäisemmäksi.

Öljylämmitysjärjestelmän ylläpito on säänneltyä. Kattila ja savuhormi nuohotaan säännöllisesti kerran vuodessa sekä öljypoltin huolletaan määräajoin. Ennakoiva huolto auttaa varmistamaan, että järjestelmä toimii paloturvallisesti ja mahdollisimman energiatehokkaasti.

Energian hinnan noustessa jokainen säästetty litra öljyä näkyy suoraan kiinteistön lämmityskustannuksissa. Siksi nyt on hyvä hetki tarkistaa oman lämmitysjärjestelmän kunto ja varmistaa, että huollot ja nuohoukset on tehty ajallaan.

Ilmalämpöpumppu lämmittää asuntoa talvella ja viilentää sitä kesätoikseen.

Teksti: Ulla Sirén

Ilmalämpöpumppu voi viilentää 20 kesää

Kesä tuo mukanaan kaiken sen, mitä useimmat meistä odottavat pakkasten ja lyhyiden päivien valtakaudella: on taas valoa, aurinkoa, lämpöä ja elämää hehkuva luonto. Mutta kaikella sillä on epämiellyttävä ja joissakin tapauksissa vaarallinen käänköpuoli – tukalan lämmin sisäilma. Jäähdytykseen on onneksi olemassa apuvälineitä, kuten useimmille tuttu ilmalämpöpumppu, joka hyvin hoidettuna jaksaa puurtää töitä yllättävän kauan.

Ilmalämpöpumppu on sekä kodin lämmitin että viilennin. Ilmalämpöpumpun toiminta perustuu kahteen erilliseen yksikköön, joista ulkoyksikkö ottaa lämmitysenergiaa talteen ulkoilmasta ja siirtää sen sisäyksikön kautta huoneilmaan. Huoneilman jäähdytyksessä laite toimii toisin päin, eli se imee lämmintä ilmaa sisätilasta ja siirtää ulos.

Ilmalämpöpumppu kuluttaa energiaa kesät talvet, mutta ympärivuotisessa käytössä sen lasketaan säästävän keskimäärin 3000–7000 kilowattituntia sähköä.

Ilmalämpöpumpun tai useampia voi asentaa käytännössä millaiseen omakotitaloon tai mökkiin tahansa.

– Useampikerroksinen omakotita-

lo ei välttämättä tarvitse ilmalämpöpumppua jokaiseen kerrokseen. Jos talossa on avoin portaikko, sen keskivaiheille sijoitettu laite lämmittää ja viilentää sekä ylempää että alemmaa kerrosta, selittää LVI-insinööri **Kari Mänty**, jolla on alalta pitkä kokemus.

Mänty korostaa, että parhaimman tehon saamiseksi ilmalämpöpumpusta tärkeintä on välttää tila, jossa lämmittävä tai viilentävä vaikutus kattaa mahdollisimman suuren alan.

– Hyvin pieneen, alle 50 neliön rakennukseen en ilmalämpöpumppua laittaisi, mutta muuten sitä voi suositella millaiseen taloon tahansa, hän sanoo.

Hän muistuttaa, että ilmalämpöpumpulla voi viilentää sisäilmaa pel-

kästään käyttämällä kosteutta poistavaa toimintoa. Kosteuden väheneminen saa ilman tuntumaan viileämmältä, vaikka varsinainen viilennys ei olisi päällä. Samalla säästyy energiaa.

Huoltamalla pitkä elinkaari

Ilmalämpöpumpun kunnossapito on yksinkertaista, kunhan pitää mielessään muutaman perusasian ja tekee huoltotoimet säännöllisesti.

– Tärkein itse hoidettava asia on sisäyksikön suodattimien puhdistus, Kari Mänty sanoo.

Puhdistus tehdään irrottamalla suodattimet paikaltaan ja imuroi-

malla ne molemmilta puolilta puh- taaksi pölystä. Jos pöly ei lähde imu- roimalla, ne voi pestä miedolla pesu- ainevedellä. Pesun jälkeen suodatti- met on kuivattava kunnollisesti, en- nen kuin ne voi laittaa takaisin pai- kalleen. Mäntyn mukaan imurointi kannattaa tehdä niinkin usein kuin 2–3 viikon välein, varsinkin, jos hu- oneilmassa on runsaasti pölyä. Suo- dattimet pitää vaihtaa uusiin silloin tällöin riippuen niiden kunnosta ja laitteen käyttöohjeessa annetusta suosituksesta. Yleensä vaihtoväli on vuodesta kahteen vuoteen.

Kondenssivesiletkun eli pump- puun kertyvän veden poistoletkun tarkistaminen kuuluu erityisesti ke- väisiin tehtäviin, koska huoneilmas-

Freepik

Pöytätuuletin on edullinen mutta ei kovin tehokas viilentäjä. Sen viilentävää vaikutusta voi lisätä esimerkiksi asettamalla tuulettimen eteen jääpaloja kulhossa.

ta talven lämmityskauden aikana lähtenyt lika ja pöly ovat voineet tarttua putken seinämiin.

– Jos letku on tukkeutumassa, laite ei toimi kunnolla, ja lopulta vesi tulee lattialle, Kari Mänty selittää. Hän muistuttaa, että jos putki on tukossa, sen vaihtamiseen tarvitaan ammattilainen.

Myös ulkoyksikön voi puhdistaa itse liasta ja roskista, joita laitteeseen kertyy väkisin ulkoilmasa. Muuten sen huoltaminen ja tarkistaminen kuuluu ammattihoitajalle, kuten koko laitteen ainakin muutaman vuoden välein.

– Parhaiten huollon tarpeen saa selville tarkkailemalla omaa laitettaan, Mänty neuvoo. Hänen mukaansa selvin merkki on se, että ilmalämpöpumpun teho heikkenee niin, että se ei enää lämmitä eikä viilennä kuten ennen. Laite saattaa myös alkaa pitää outoa ääntä, tai se voi olla likaantunut niin, että sitä ei saa omin keinoin puhdistettua. Mäntyn mukaan asiaan kuulumatoman äänen aiheuttaa usein rikkoutunut puhallin.

– Silloin tarvitaan LVI-alan ammattilainen vaihtamaan puhallin tai sen laakeri. Sitä ei voi tehdä itse, Mänty sanoo.

Hyvin hoidettu ilmalämpöpumppu voi kestää 15–20 vuotta ympäri vuoden käytettynä. Kari Mänty toteaa kuitenkin, että hyvin toimivan ja kestävä laitteen on oltava alun alkaen laadukas ja Suomen oloihin sopiva. Halpa ostohinta ei takaa edullisinta käyttötulosta.

– Markkinoilla on halpoja ulko- ja sisäyksiköitä, jotka eivät kestä näiden leveysasteiden pakkasia ja suuria säävaihteluja. Siksi tärkein neuvoni on, että lai-

tetta hankittaessa ei kannata tinkiä laadusta. Luotettavilta valmistajilta saa lisäksi luotettavat merkkikohtaiset ohjeet ilmalämpöpumpun käyttöön ja huoltoon, hän sanoo.

Jäähdytystä lattiateitse

Omakotitalon lattialämmityslaitteisto voi toimia ilmalämpöpumpun tavoin myös jäähdyttimenä.

Maaviilennys ei ole kaikille mahdollinen, mutta sinänsä se on hyvin toimiva viilennyskeino, mikäli tarvittava laitteisto on valmiina olemassa tai asennettavissa. Maaviilennys on yhtä kuin maalämmitys nurin päin. Sen periaatteena on kierrättää lämmönsiirtonestettä putkistoon tai puhallinkonvektoriin syvällä kallioperässä olevista kaivoista. Lämmenneen nesteen se johtaa takaisin maan alle jäähdyttämään. Sähköä tarvitaan sen verran, kuin nestettä kuljettava kiertovesipumppu käyttöön tarvitaan. Maaviilennys voidaan toteuttaa myös puhallinkonvektoreilla, joihin pumpattu lämmönsiirtoneste lämpenee huoneilman lämpöenergialla, ja huone siis viilenee.

Lattiaviilennys puolestaan on mahdollista asentaa, jos talossa on lattialämmitys ja valurakenteiset lattiat. Se toimii samassa putkistossa ja käyttää samoja jakotukkeja ja säätölaitteistoa kuin lattialämmitys, ja sen tehokin perustuu samaan asiaan, eli pieniin lämpötilaeroihin ja suuriin lämmönsiirtopintoihin. Viilennysteho jakautuu maa- ja lattiaviilennyksessä eri puolille taloa tasaisemmin kuin ilmalämpöpumppuja käytettäessä, mutta ne eivät poista kosteutta huoneilmasta. »

LÄMPÖPUMPUT KOKO SUOMEEN

ILMALÄMPÖPUMPUN JA ILMA-VESILÄMPÖPUMPUN MYynti, ASENnus JA HUOLTO

Nopea toimitus sovitussa aikataulussa
Hinta pysyy – ei piilokuluja!

MJ WORKS

040 415 5135, myynti@mjworks.fi

www.mjworks.fi

*Lemmikin hyvästely on
sydäntä särkevä hetki,
ja haluamme tehdä
siitä mahdollisimman
lempeän ja arvokkaan.*

USVAMETSÄ

040 773 8863, info@usvametsa.fi
Homeskorventie 106, 61500 Isokyrö

www.usvametsanlemmikituhkaamo.fi

SAARISTORISTEILYT m/s TIIRA

Vaasan sisäsatamasta
20.6. - 30.8. 2026

Aikuiset 20€ • Lapset 2-11 v. 12€
Eläkeläiset ja opiskelijat 18€

Risteilyllä reilun tunnin pysähdys
Kuusisaarella, jossa mahdollisuus
ruokailuun Ravintola
Jannen Saluunassa

**JANNEN
SALUUNA**

www.jannensaluuna.com | 050 553 1236

**Nopein
matka
töihin.**

worker
HENKILÖSTÖRATKAISUT

ILMALÄMPÖPUMPUN PUHDISTUS

259€

KYLTEK

Kyltek Oy Ab
www.kyltek.fi | 050 327 7892

Jäähdytystä kotikonstein

Kaikki omakotitalon viilennyskeinot eivät ole koneellisia. Kaikkein ensimmäiseksi on hyvä miettiä, mitä voisi tehdä tai jättää tekemättä, jotta talo ei kuumenisi helteellä liikaa. Jo rakentamis- ja pihansuunnitteluvaiheessa kannattaa miettiä, miten kesäpäivien kuumien paahde osuu tontille, ja voisiko varjoa-antava kasvillisuus torjua sitä.

Suoraan aurinkoon päin oleviin ikkunoihin on tietysti järkevää asentaa säle- tai muut kaihtimet tai tummat verhot, jotka estävät auringon säteilyn pääsyä huoneisiin.

UV-suojatut ja vettä hylkivät markiisit, joita voi tilata mittatilaustyönä kaiken kokosiin ikkunoihin ja myös terassien ja lasikuistien suojaksi, auttavat talon pitämisessä viileänä, mutta samalla ne suojaavat talon myös pintoja auringon porotuksen aiheuttamalta haalistumiselta ja kulumiselta. Nivelvarren avulla liikuteltavat markiisit voidaan asentaa joko ulko- tai sisäpuolelta säädettäviksi. Hinnassa ja tekniikassa on eroja sen mukaan, halutaanko markiiseja liikutella esimerkiksi nauhoista pidellen käsin, vai valitaanko moottoroitu malli.

Järkeilemälläkin jäähtyy

Olivatpa talon ulkonaiset suojaukset mitä tahansa, jokainen voi vaikuttaa sisälämpötilaan omilla toimillaan. Periaatteena on, että kuuma ilma suljetaan ulkopuolelle ja viileä päästetään sisään.

Ikkunat on hyvä pitää paitsi peitettyinä, myös kiinni kuumimman helteen aikana. Öisin ja esimerkiksi sadekuurojen aikana ulkolämpötila laskee, ja silloin kannattaa ottaa käyttöön tuuletuksen ja läpivedon viilentävä hyöty.

Helteellä asunnon lämpötilaa nostavat samat asiat kuin kylmällä ilmalla: sauna, sähkölaitteet ja lattialämmitykset. Ainakin saunan lämmitystä ja sähkölaitteiden käyttöä kannattaa siis rajoittaa ja kytkeä lattialämmitys pois päältä tai pienentää sitä. Kosteissa tiloissa lattialämmityksen on kuitenkin oltava päällä kesälläkin, koska sen toinen tehtävä on rakenteiden pitäminen kuivina.

Viilentävät puhallukset

Tuulettimet ja viilentimet, joita on saatavissa eri merkisinä, -kokoisina ja -hintoisina, ovat millaisessa tilassa tahansa toimivia sähköisiä jäähdytyslaitteita.

Tuuletin ei tosiasiassa jäähdytä sisäilmaa, vaan se saa ilman liikkumaan ja tuntumaan viileältä. Tuulettimen tehon lisäämiseksi on keksitty monenlaisia kotikosteja, kuten että sen eteen laitetaan kylmä, kostea kangas tai esimerkiksi jääpaloja kulhossa. Tärkeintä on suunnata puhallin oikein, koska sen teho perustuu siihen, miten iho aistii ilman liikkumisen.

Ilman viilennin eli siirrettävä ilmanvaihtolaite sen sijaan alentaa huoneen lämpötilaa ja poistaa siitä kosteutta. Se puhalttaa lämmintä ilmaa ulos talosta ikkunaan asetettavan poistoilmaputken kautta. Laite vie tilaa ikkunan tai oven edessä, mutta sen käyttö on yksinkertaista, koska se ei kesäkauden aikana yleensä vaadi huoltotoimia. Jotkut viilentimet hurisevat melko kovaa, joten niiden käyttäminen yöaikaa voi olla häiritsevää, mutta periaatteessa niitä voi pitää päällä koko kuumien kauden ajan. ■

Asiantuntija: toimitusjohtaja Kari Mänty, LVI-Asiantuntija Oy

**POHJOLA
KATOT OY**

**KAIKKI MITÄ
TALOSI TARVITSEE!**

Kattoremontit • Lumiesteet • Sadevesijärjestelmät
• Peltikatot • Peltilistat • Kattosillat • Tikasjärjestelmät

MEILTÄ MYÖS ERIKSEEN TARVIKKEENA JA ASENNETTUNA
puolipyöreä sadevesijärjestelmä, seinätikkaat,
lapetikkaat, kattosillat ja lumiesteet.

POHJOLA KATOT OY
Rinnakkaistie 31, 65350 VAASA

Juha Nordman 044 3433901, juha.nordman@pohjolakatot.fi
Henry Pohjola 044 3433 950, henry.pohjola@pohjolakatot.fi

EFFATI CARPET

MATTO PALVELUT

● Pesu	Washing	● Tvätt
● Korjaus	Reparation	● Reparation
● Arviointi	Valuation	● Utvärdering

www.effaticarpet.fi
050 431 0880 • Kauppapuistikko 27, Vaasa

**Österbottens
Takservice**
Pohjanmaan Kattohuolto

**Kattopesu
Taktvättning
Kattomaalaus
Takmålning
Kattohuolto
Takservice**

044 939 2417
www.takservice.fi

Teksti: Elina Salmi

Pihan tärkein osa on piilossa maan alla

Onpa kyse sitten uudispihasta tai vanhan remontoinnista, on varmistuttava siitä, että perustuskerrokset on oikein tehty ja kasvualustakerros tarpeeksi vahva. Siten pihasta tulee kaunis ja kestävä.

OSTETAAN ROMURAUTAA

Etelä-Pohjanmaa ja Pohjanmaa

Autoista romutustodistukset.

Myös muut jalometallit.

Maksu käteisellä.

Myös pienet rakennuspurkutyt.

JS Scrap Oy | puh. 044 246 1842

Ulkomaisissa pihaohjelmissa tehdään kiveyksiä latomalla kivet suoraan maahan. Meillä se ei onnistu, koska maa routii ja suoraan maanpinnalle ladotut kivet ovat seuraavana kesänä laineilla kuin lähijärven aallot.

– Onhan se tietysti vähän tylsää ajatella niitä maanalaisia rakenteita, koska niihin kuluu paljon rahaa eivätkä ne näy minnekään, mutta ne ovat kuitenkin se tärkein onnistuneen piharakentamisen perusta. Esimerkiksi kiveyksistä ja aidoista ei tule kestäviä ilman kunnon perustusta, tietää

pihasuunnittelija, puutarhuri **Maaret Järvinen**.

– Perustusvaiheessa on myös huolehdittava siitä, että pihaan tulee riittävän paksut kasvualustakerrokset.

Pihan rakentaminen tai perusparannus alkaa siis siitä, mistä kaikki muukin rakentaminen – perustuksista. Hyvä pihasuunnittelija auttaa siinä, että maanalaisista kerroksista tulee oikeanlaiset oikeaan kohtaan ja hyvä maanrakentaja sitten toteuttaa suunnitelman. Perustuskerrosten lisäksi on hyvä kiinnittää huomiota asian-

Freepik

mukaisiin ja oikein tehtyihin routasuojauksiin esimerkiksi kiveyksen alla. Routaeristykseen pitää jatkua jonkin matkaa suunnitellun kiveyksen ulkopuolelle.

Jos on rakentamassa uudispihaa, kannattaa miettiä sitäkin, haluaako ehkä myöhemmin pihaan pystyttää huvimajan, grillikatoksen tai muita rakennuksia. Niidenkin vaatimat maanalaiset kerrokset on hyvä tehdä samalla, vaikkei rakennuksia heti toteuttaisikaan, sillä rakennuspaikoille ei välttämättä enää pääse sujuvasti koneilla talon valmistuttua.

Jos pihaa pitää myöhemmin kaivella perustusten vuoksi, niin pienestäkin kaivurista jää väistämättä jäljet, jolloin esimerkiksi nurmikko joutuu paikkailemaan tai jopa perustamaan uudelleen. Siitä koituu lisäkustannuksia pihaprojektissa.

Yleensä kasvualustaa joutuu parantamaan

Pihaa perustaessa tai parantaessa kannattaa kaikki suunnitella kerralla, vaikka kaikkea ei toteuttaisikaan heti. Silloin pihan rakentamista ja budjettia voi pilkkoa. Tänä kesänä tehdään tuo ja ensi kesänä tämä. Silloin auttaa erityisen paljon pihasuunnitelma, jonka mukaan voi hankkia kasveja silloin, kun ne ovat edullisia eikä tule osteltua hurmiossa mitä sattuu.

– Eräs asiakkaani kuljetti käsilaukussaan hankittavien kasvien lueteloa ja poikkesi aina kauppareisulla myös taimistoon katsomaan, josko siellä olisi hyviä tarjouksia tai alennuksia. Hän onnistui hankki-

maan haluamansa välillä isoinakin alennuksin, toteaa Järvinen.

Erityisesti syksyllä saattaa tehdä hyviäkin löytöjä, kun taimistot tyhjentävät valikoimiaan. Esimerkiksi alppiruusu, joka keväällä maksaa 40–50 euroa, voi syksyllä olla tarjolla parhaimmillaan 70 prosentin alennuksella. Tosin on huomioitava, että alppiruusulle kevät on parempi istutusajankohta ja jos sen istuttaa syksyllä, se on ensimmäiseksi talveksi suojattava.

Suunnittelussa tärkeä lähtökohta on paikalla oleva maa ja sen laatu. Jos tontti on umpisavea, ei siinä ilman toimenpiteitä kasva oikein mikään. Lisäksi liian pieni, saveen kaivettu istutuskoppa saattaa täyttyä vedellä ja kasvi tukehtuu.

– Savimaa pitäisi kasvun varmistamiseksi kaivaa pois ja korvata kunnollisella kasvialustalla. Sellaisessa pihassa suosittelen, että istutukset suunnitellaan mieluummin suoraan maanpinnasta ylöspäin eli esimerkiksi istutusaltaisiin tai kohopenkkeihin mieluummin kuin aletaan vaihtaa puolta metriä tai metriä pihan pinnasta.

Jos taas tontti on kovin kuivaa hiekkamaata, voi siihen sekoittaa vaikka kompostia maanparannukseksi tai tehdä pengerryksiä, joiden taakse saa tuotua uutta multaa. Hyvää, multavaa perusmaata voi parantaa sekoittamalla siihen jonkin verran turvepitoista multaa.

Pienissä 40–50 litran säkeissä myytävä multa on usein aika turvevoittoista. Se taas tarkoittaa sitä, että istutuksia joutuu kastelemaan urakalla, koska turve ei juurikaan pidätä vettä. Pikku säkeissä »

MULTAA, KIVIMURSKETTA, HIEKKAA, MOREENIA SEKÄ TÄYTEMAATA

ITSEPALVELU YMPÄRI VUOROKAUDEN
SÄÄSTÄ AIKAA – HOIDA ASIASI SILLOIN KUN SINULLE SOPII

H&H ENGMAN

VUODESTA 1967 • WWW.HHENGMAN.COM

LASTAUSPAIKKA / LASTNINGSPLATS:

Laihelavägen 9, 65480 Helsingby
050 594 3090, info@hhengman.fi

POHJANMAA JA ETELÄ-POHJANMAA

MAANRAKENNUS- URAKOINTI

Urakointi J. Ylihärsilä

SALAOJAT
VIEMÄRIT
PIHANRAKENNUSTYÖT
VIIMEISTELYTYÖT

Ota yhteyttä ja kysy lisää

040 778 0017

www.jyliharsila.fi

pmvr

Pohjanmaan Viherrakennus Oy

Monipuolisia viherrakennustöitä laadukkaasti ja tehokkaasti!

040 196 4199, info@pohjanmaanviherrakennus.fi

Tutustu lisää meihin!
www.pohjanmaanviherrakennus.fi

• KAIKKI INFRA-ALAN TYÖT KOKONAISVALTAISESTI TOTEUTETTUNA

• KAIKKI LOUHINTA-ALAN TYÖT

- Kaivinkoneet koot 2t - 55t
- Kalliomurskeet ja maa-ainekset
- Projektinjohto
- Mittaustyöt ja mallinnukset

WWW.LANNENLOUHINTATEKNIikka.FI | PUH. 040 538 5253

ROMUKAUPPAA JA METALLINKIERRÄTYSTÄ

- Metallinromun osto ja kierrätys
- Teräksen ja raudan myynti
- Autojen kierrätys- ja noutopalvelut (rekisteristä poistot ja romutustodistukset)
- Purkupalvelut
- Siirtolavapalvelut

0400 275453 · vaasa@terashaka.fi · www.terashaka.fi
Opistokatu 18, 65100 Vaasa · Purutie 3, 66100 Maalahti

Traskback

ASIANAJOTOIMISTO | ADVOKATBYRÅ
TRÅSKBÄCK & CO

Vaasanpuistikko | Vasaesplanaden 15 A 15, 65100 Vaasa | Vasa
puh. tel. (06) 3170 311 | toimisto@traskback.fi
www.traskback.fi

oleva, turvepitoinen multa on tarkoitettu paremminkin olemassa olevan istutuksen maanparannukseen kuin uusien istutusalueiden perustamiseen. Suursäkeissä myytävä tavara on pääsääntöisesti multaa ja soveltuu piharakentamiseen oikein hyvin.

Älä istuta taimia liian tiheään

Pihan suunnittelussa on hyvä ensiksi miettiä, minkä tyyllisen pihan haluaa ja millainen värimaailma miellyttää omaa silmää. Ennen kasvivalintoja on vielä huomioitava kasvuolosuhteet eli kasvuvyöhyke, maaperä ja valon suunta. Sitten voi ottaa suunnan taimikauppaan.

Järvinen suosittelee tekemään ryhmiä, joissa kasvit tukevat toisiaan. Alppiruusu esimerkiksi on varjossa viihtyvä kasvi, joten sen kaveriksi voi istuttaa puun, joka vähän kasvettuaan varjostaa pensasta ja lisää sen viihtyvyyttä.

– Sen sijaan että laittaa pientä ripellystä sinne ja tänne, niin rakentaa mieluummin suurehkoja, puolivillan näköisiä sekaryhmiä. Niihin voi laittaa myös hyötykasveja, kuten marjapensaan ja matalampaa perennaa alle.

Yksi yleisimmistä virheistä, joita harrastelijahortonomi tekee, on istuttaa taimet liian läheltä toisiaan. On maltettava noudattaa taimiston suositusta taimivälistä, vaikka istutettu alue näyttää aluksi vähän tyhjältä ja vajaalta. Kunhan malttaa odottaa pari vuotta, niin piha alkaa näyttää siltä, mitä on suunniteltu.

– Jos kasvit istuttaa liian tiheästi, niin niitä joutuu aika pian harvennamaan ja silloin on ostanut taimia suotta liikaa. Samoin liian tiheästi istutettaessa nopeakasvuisemmat saattavat tukahduttaa hitaammat ennen kuin ne pääsevät edes kunnolla vauhtiin. Kasvustojen perkaamisessa ja kokonaisena pensaiden poistamisessa on hirveä homma, kun ne ovat ehtineet juurtua kunnolla, sanoo Järvinen.

On tuki taimistoja, joista saa myös valmiiksi suuria puita ja pensaita. Valitettavasti niitä on pikku taimia vaikeampi saada istutuksen jälkeen viihtymään ja ne maksavat moninkertaisesti yleisemmin myynnissä oleviin pieniin taimiin verrattuna.

Veden solina vaatii vähän hoitoa

Solisevan veden ääni rauhoittaa ja moni haluaa siksi vesiaiheen omaan puutarhaansa. Siinäkin on omat nikkinsä, ettei haluttu pihan kaunistus ole hetken päästä leväinen kuoppa pihan perällä.

– Suositteen käyttämään valmiita paketteja, joissa on allas ja kansi, josta vesi pulppuaa. Kantta voi sitten maisemoida vaikka kauniilla kivillä. Kun järjestelmä on suljettu, niin sinne ei keräänny niin paljon ylimääräistä. Jos kuitenkin haluaa avoimen sammakkolammen, niin siihen kannattaa istuttaa kasveja, jotka puhdistavat vettä. Allasta ei myöskään kan-

nata sijoittaa suoraan auringonpaiseeseen, koska silloin siihen kertyy nopeasti levää, muistuttaa Järvinen.

Kun allas on tasapainossa, se ei ole kuulemma työläs hoidettava. Kun putsaa pohjaan kertyvät lehdet ja roskat pois vaikka kerran viikossa, niin vesi pysyy todennäköisesti hyvänä. Virtaava vesi on paras ratkaisu siinä, että altaan vesi pysyy puhtaana ja kirkkaana.

Kerran vuodessa – joko syksyllä tyhjennyksen yhteydessä tai keväällä ennen täyttämistä – kannattaa puhdistaa allas perusteellisesti ja poistaa pohjasta kaikki orgaaninen aines pois.

Aita tarvitsee luvan ja kunnan perustukset

Vaikka uusi rakentamislaki helpotti pieneköjen rakennusten pystyttämistä, ei sen vaikutus ulotu esimerkiksi aitoihin. Kaupunkiympäristössä aidan rakentamista on säädelty usein varsin tarkasti.

Yleisin määräys on, että tontin rajalle saa pystyttää 1200 mm aidan ilman eri lupaa, mutta käytännöt vaihtelevat kortteleittain ja jopa tonteittain. Kannattaa siis pirauttaa oman kunnan rakennusvalvontaan ja varmistaa, mitä saa tehdä ja mitä ei.

Jos asuinalueelle on määrätty, että tonttien välissä pitää olla pensasaidat ja haluaisi pitää lemmikkiä pihalla vapaana, voi pensasaidan sisäpuolelle, omalle puolelle tonttia laittaa verkkoaidan. Sekään ei saa olla ylettömän korkea.

Jos saa luvan aidan rakentamiseen, on jälleen tärkein yksityiskohta perustukset. Niiden pitää olla kunnolliset, riittävän syvät ja huolella routaeristetyt, etteivät tolpat mene routimisen takia vinoon tai muurikivaita vetele. Joka suuntaan kiemurtava ja kallisteleva lauta-aita ei ole ilo silmälle.

Piharakennuksia suunniteltaessa pitää muistaa, että vaikka niille ei välttämättä enää tarvita erillistä lupaa, pitää kaiken rakennettavan kuitenkin mahtua tontin rakennusoikeuteen. Myöskään liian lähelle naapurin rajaa ei saa rakentaa.

Esimerkiksi terassi ja pergola talon kyljessä ovat kivoja silloin, kun taloon on suunniteltu kulku ulos. Saunan jälkeen vilvoittelukin on mukavampaa ja kokkaaminen sujuu, kun saa suoraan ovesta kuljetettua tarvitsemansa tavarat terassille.

– Itse tykkään, että jos vaan kustannukset antavat periksi, on kiva, jos on useampia oleilupaikkoja pihassa. On esimerkiksi aamukahvipaikka jossain kohtaa tonttia, saunan vilvoittelu toisaalla ja kesäkeittiö sekä ruokailu omassa kohdassaan. Muutama liuskekivi ei vaadi kummoisia pohjatöitä, mutta niiden päälle saa esimerkiksi pikkupöydän ja pari tuolia sille aamukahville, toteaa Järvinen. ■

Maaret Järvinen on pihasuunnittelija ja puutarhuri, joka on pitänyt jo pitkään suosittua kevät.net -blogia.

» LAKIPALSTA

Lasse Jelekäinen
Asianajaja, OTM
Tohtorikoulutettava,
Helsingin yliopisto
Lindbladilla vuodesta
2019 lähtien

Käräjäoikeuden tuomio koskien määräaikaisen sähkösopimuksen kohtuullistamista

Käsittelimme aikaisemmin vuonna 2024 julkaistussa artikkelissa kuluttajariitalautakunnan päätöstä nro D/5604/39/2023, jossa kuluttajariitalautakunta oli suositellut, että elinkeinonharjoittaja kohtuullistaa määräaikaisessa sähkösopimuksessa sovittua 27,25 sentin kilowattituntihintaa 20 senttiin kilowattitunnilta 11.11.2022 ja 10.11.2023 väliseltä ajalta. Päätöksessä oli tämän lisäksi suositeltu, että elinkeinonharjoittaja palauttaa kuluttajalla tämän maksamat suoritukset kohtuulliseksi katsottavan hinnan ylittäviltä osin.

Elinkeinonharjoittaja ei noudattanut annettua ratkaisusuositusta. Koska annetulla ratkaisulla oli merkittävää vaikutusta lukuisten kuluttajien asemaan, haki kuluttaja-asiamies asiaan linjausta tuomioistuimelta avustamalla kuluttajaa oikeusprosessissa. Yleisen edun kannalta merkittävissä asioissa kuluttaja-asiamies myös sitoutuu vastaamaan asiasta kertyvistä kuluista.

Käräjäoikeudessa kuluttaja vaati että elinkeinonharjoittaja kohtuullistaa määräaikaista sähkösopimusta ja velvoittaa vastaajan palauttamaan hänelle 660,12 euroa.

Kohtuullisuus

Käräjäoikeus hylkäsi kanteen tuomiolla 25.3.2026. Sähkön hinta oli vuonna 2022 historiallisen korkealla ja sähkömarkkinoiden hintakehityksen ennustaminen oli kyseisenä aikana kuluttajille poikkeuksellisen haastavaa vallitsevan maailmantilanteen takia. Kuluttajat solmivat määräaikaisia sopimuksia turvatakseen itseään hintojen nousua vastaan. Ongelmaksi kuitenkin muodostui se, että kun hinnat vuonna 2023 kääntyivät laskuun, kuluttajat olivat sidottuja kalliisiin määräaikaisiin kiinteähintaisiin sähkösopimuksiin.

Kun käräjäoikeus tulkitsi sopimuksen kohtuullisuutta, kiinnitti se huomiota muun muassa kuluttajansuojalain mukaiseen sääntelyyn. Kuluttajansuojalain 4 luvun 1 §:n 1 momentin mukaan jos laissa tarkoitetun sopimuksen ehto on kuluttajan kannalta kohtuuton tai sen soveltaminen johtaisi kohtuuttomuuteen voidaan ehtoa sovitella.

Tuomioistuin oli ratkaisun perusteluissa todennut, että määräaikaisen kiinteähintaisen sähkösopimuksen yksiselitteisenä tarkoituksena on turvata kuluttajan asema sähkön hinnan nousulta. Turvatessaan omaa asemaansa hintojen nousua vastaan kuluttaja ottaa kuitenkin

riskin hintojen laskusta. Vaikka sähkösopimuksen hinta on poikkeuksellisen korkea, ei tämä peruste yksin puolta sovittelua. Sopimus ei ole ollut kohtuuton sopimuskohetkellä vallinneisiin olosuhteisiin nähden, vaan sopimuksen on katsottu olevan vallitsevan markkinatilanteen mukainen. Käräjäoikeuden ratkaisussa sopimuksen on tulkittu olleen olosuhteet huomioon ottaen tavanomainen määräaikainen kiinteähintainen sähkösopimus, joka on ollut sähkömarkkinalain mukainen. Asiassa ei näin ollen tapahtunut sellaista olosuhteiden muutosta, että sopimusta olisi pidettävä kohtuuttomana.

Oikeudenkäyntikulut

Elinkeinonharjoittaja oli käräjäoikeudessa vaatinut kuluttajaa korvaamaan oikeudenkäynti ja asianosaistukuluina 806 782 euroa. Summa oli huomattava ja se oli herättänyt keskustelua myös julkisuudessa. Asiassa ei todellisuudessa ollut riskiä siitä, että oikeudenkäyntikulut olisivat kaatuneet sähkösopimukseen sitoutuneen kuluttajan vastuulle, sillä kuluttaja-asiamies oli ennakkoratkaisua hakemaan lähtiessään sitoutunut vastaamaan kaikista kuluista.

Tuomiossaan käräjäoikeus päätyi kuitenkin lopputulokseen, että asianosaiset pitävät oikeudenkäynti- ja asianosaistukuluja asiassa omana vahinkonaan.

Päätös perustui oikeudenkäymiskaaren 21 luvun 8 a §:n, jonka mukaan jos asia on ollut oikeudellisesti niin epäselvä, että hävinneellä asianosaisella on ollut perusteltu syy oikeudenkäyntiin, tuomioistuin voi määrätä, että asianosaiset osaksi tai kokonaan vastaavat itse oikeudenkäyntikuluista. Tuomioistuimen mukaan asialla on ollut ollut vaikutusta lukuisten kuluttajien asemaan ja asiaa on voitu pitää oikeudellisesti niin epäselvänä, että kantajalla on ollut perusteltu syy oikeudenkäyntiin. Ratkaisu on linjassa myös aikaisemman oikeuskäytännön kanssa. Muun muassa korkeimman oikeuden ratkaisussa KKO 2025:25 oli katsottu, että kuluttajan ja elinkeinonharjoittajan välisissä riita-asioissa on perusteltua huomioida se, että asianosaisten taloudelliset edellytykset vastata oikeudenkäynnin kustannuksista eriyvät toisistaan.

Käräjäoikeuden tuomio ei ole lainvoimainen.

HUNTON
Luonnosta. Luonnolle.

puukuitueriste
kattoon, seiniin ja lattiaan

*Suomen suosituin, aito puukuituinen eriste,
levyeristeenä ja puhallusvillana*

- ERINOMAINEN LÄMMÖNVARASTOINTIKYKY
- PARAS KAIKISSA LÄMPÖILOISSA
- KESTÄVYYS
- YMPÄRISTÖYSTÄVÄLLISYYS

Hunton -jälleenmyyjäsi Pohjanmaalla.
Pohjanmaan Eristepalvelu
Pohjanmaan Kuituteollisuus Oy

Pasi Mäki 040 5091 942, Kristian Mäki 0400 861 139
eristepalvelu@gmail.com • Ammattimiehentie 1, 61410 Ylistaro as.

**SPISHUSET
TAKKATALO**

Säilytä menneen ajan viehätys – ja nauti nykypäivän mukavuudesta.

Ota yhteyttä, niin autamme sinua löytämään kotiisi sopivan takkasydämen!

Vi är en del av
TAKKAHUONE
EUROOPAN PARHAAT TULISIJAT

Puh 050 5255945
info@spishuset.fi
www.takkatalo.fi

Börentie 1
65610 Mustasaari
Arkisin klo 9–17

**AVEO BYGG
RAKENNUS**

KAIKKI SUUNNITTELUSTA
RAKENTAMISEEN
SAMAN KATON ALTA

Täyden palvelun rakennus-,
remontointi- sekä
sisustussuunnittelupalvelut niin
yksityisiin kuin julkisiin tiloihin

**VARAA MAKSUTON RAKENNUS JA
SISUSTUSSUUNNITTELUKARTOITUS!**

Puh 050 591 537
andreas.bergvik@aveobr.fi
www.aveobr.fi

Unelmiesi keittiö
ja kodin
kiintokalusteet
meiltä!

Keittiöt | Kylpyhuoneet | Kodinhoitotilat | Säilytysratkaisut
Räätälöidyt mittatilauskalusteet kotiisi
50- vuoden kokemuksella!

Tervetuloa tutustumaan myymälään
Vaasan Nixi-Keittiöt | Vaasanpuistikko 15
vaasa@nixi.fi
nixi.fi

Elämää keittiössä
nixi
50
Kokemusta, osaamista
vaikuttavuutta
laadukkuutta.

**Huollamme katot,
maalaamme julkisivut
ja rakennamme aidat
luotettavasti ja
laadukkaasti.**

koocee
KROOK CONSTRUCTION

044 330 9658 • info@koocee.fi • www.koocee.fi

Teksti: Mari Pihlajaniemi

Mökkeilyn makuun

Simppelin kotoisa mummonmökki tai hulppea huvila – vapaa-ajan asuntoja löytyy laidasta laitaan, mutta yhteistä niille on se, että useimmat meistä viettäisivät niissä oikein mieluusti aikaansa. Millaiset mökit ovat nykyisin haluttuja, ja millaisin toivein mökkeilyn pariin ylipäättään hakeudutaan?

Mökkikauppa käy taas – jos nyt ei kuumana, niin ainakin mukavan lämpöisenä.

Kiinteistönvälitysalan Keskusliitto raportoi kesän 2025 lopulla mökkikaupan vilkastuneen jälleen parin vuoden notkahduksen jälkeen. Tiedotteessaan liitto totesi vapaa-ajan asuntojen kauppamäärien nousseen jo koronaa edeltävää tasoa korkeammalle.

Vapaa-ajan asukkaiden Liitto VAAL ry:n puheenjohtaja **Raimo Kosonen** arvioi mökkikauppa-kohteiden osalta tilanteen olevan pääosin kaksijakoinen. Hänen kokemuksensa mukaan osa mökinostajista haluaisi löytää suhteellisen edullisia kohteita, joita voisi sitten hankinnan tehtyään kunnostaa remonteilla omien mielihalu- jen mukaisesti.

– Osa taas etsii hyvin varusteltuja mökkikohteita, joissa lähtökoh- taisesti on lähes sama varustelutaso kuin omassa vakituksessa asunnossa.

Usein etsinnässä ovat puhtaiden vesien rantakohteet, Kosonen lisää. Myös paikallisten palveluiden saata- vuudella saattaa olla kuitenkin suuri merkitys mökinvalinnassa.

Vanhan mökin sähköistäminen on mittava hanke

Lähivuosien aikana ei ole Kososen mukaan tapahtunut mitään erityi- sen suurta muutosta sen suhteen, millaista varustelutasoa vapaa-ajan asunnoilta toivotaan – ainakaan tut- kimustulosten perusteella. Hän huo- mauttaa mökkien varustelutason toki kehittyneen kaiken aikaa pikku hil- jaa.

Jos mökki on ollut ennestään niin sanotusti vaatimattomammin varus- teltu, vaikkapa kantoveden varassa ja sähkötön, voikin herätä houkutus li- sätä siihen mukavuuksia.

– Kysymys on usein tässä yhteydes- sä tapahtuvista perusasioihin liitty- vistä toimista, kuten mökin sähköis- täminen, veteen ja viemäröintiin teh- tävät muutokset sekä etäyhteyksien saaminen mökille.

Kun mökki halutaan sähköistää tai varustaa juoksevalla vedellä, kyse on Kososen mukaan lähes poikkeukset- ta varsin isosta muutoksesta – riippu- en toki vanhan mökin lähtötilantees- ta. Hän muistuttaa tehtävien toimen-

piteiden olevan myös luvanvaraisia.

– Ennen minkään toimenpiteen käynnistämistä, jo suunnittelun yh- teydessä, tulee olla yhteydessä kun- nan asianomaisiin viranhaltijoihin ja selvittää heiltä tarvittavat lupame- nettelyt. Näin vältetään myöhemmin mahdollisia eteen tulevia ongelmia.

Esimerkiksi mökin käyttötarkoi- tuksen muuttaminen kesäasuttavas- ta ympärivuotiseen käyttöön sovel- tuvaksi edellyttää erilaisia lupame- nettelyitä. Muutokseen liittyvät ehdot ovat määriteltynä kuntien rakennus- järjestyksessä.

– Näiden ehtojen selvittäminen jo suunnitelmia käynnistettäessä on ensiarvoisen tärkeätä. Yllätyksenä saattaa myös tulla LVIS-alueelle teh- tävien parannuksien ja korjauksien korkea kustannustaso, Kosonen huo- mauttaa.

Kuntokartoitus mökkiremontin aluksi

Jos mökkirakennus on yhtään van- hempaa perua, se voi kaivata jo mel- koista remonttia. Ainakin tulisi jät- kätön kunto, sadevesijärjestelmä ja

mahdolliset kaivot olisi hyvä käydä läpi ajatuksella. Niiden puutteet kun voivat aiheuttaa suurempia ongel- mia, jos asia lyödään laimin pitkään.

– Mökkiremonttia suunniteltaessa kannattaa aluksi tehdä mökin nykyti- lan kuntokartoitus mielellään yhdes- sä alan ammattilaisen kanssa, Koso- nen suosittelee.

Hän kehottaa myös huomioimaan mökin rakentamisajankohtana voi- massa olleet rakentamiseen liittyvät ohjeet ja menettelytavat. Lisäksi on tärkeätä selvittää, mitä materiaaleja on hyvä tai suositeltavaa käyttää re- monttia toteutettaessa.

– Väärin valittuina ne saattavat joh- taa tuleviin uusiin ongelmiin.

Kosonen pohtii mökkeilijälle ole- van oleellista harkita, mitä kunnosta- mis- ja ylläpitotarpeita mökkiin olisi hyvä tai pitäisi tehdä.

– Toteuttaa asioita suunnitelmalli- sesti, ei spontaanisti, hän painottaa. Jo remontin suunnittelun yhteydessä varhaisessa vaiheessa tulee olla myös yhteydessä kunnan rakennusvalvon- taan.

Mökinomistaja ei kuitenkaan saa tai edes voi toteuttaa aivan »

APUA SISÄILMAONGELMIIN

- Ilmanvaihtoasennukset myös vanhat asunnot
- Kanavien puhdistukset, säädöt ja pöytäkirjat
- Koneiden vaihdot - korjaukset
- Vallox:n valtuuttama asennusliike
- Hyvä varasto suodattimia ja liesikupuja
- Vallox matalaenergiakoneet varastossa
- Myös uutuus Aito Koti-Lämpö

Työstä saa 35 % kotitalousvähennyksen

ILMASTOINTI JA PELTI *Lehtiö* OY

Osaamista jo 50 v.
Kun kokemus ratkaisee
Puh. 0400 954 655
Puh. 0400 565 940

Dreamstime

kaikkea itse, vaan joidenkin toimenpiteiden tekeminen kuuluu jättää ammattilaisille. Jos jotakin, Kosonen toivoisikin varsinkin kokemattomampien mökinomistajien olevan paremmin tietoisia siitä, mitkä toimenpiteet mökillä ovat luvunvaraisia.

Vanhan mökin kunnossapidon tarvitsema työmäärä voi kuitenkin yllättää. Kosonen muistuttaa sen voivan varsin usein kasvaa jopa moninkertaiseksi aiemmin ajatellusta.

– Eikä vähiten siksi, että työn edistyessä niin sanotusti ”ruokahu kasvaa” ja laajenee alkuperäistä laajemmalle.

Omat mökkitoiveet ja ympäristön olosuhteet selville

Jos mökkikuume yllättää ja myytäviä mökkejä tekee mieli ryhtyä katselemaan tositaroituksella, mitä kaikkea tulisi käydä läpi ennen kuin lyö niin sanotusti rahat tiskiin?

Raimo Kosonen kehottaa ensinnäkin selvittämään perusteellisesti omat toiveet ja tahtotilan siitä, mil-

laista mökkiä ollaan hakemassa.

– Ollaanko hankkimassa tee-se-itse -kunnostustarvetta omaavaa mökkiä vai valmista kokonaisuutta? Olisiko sen sijainti rannalla vai kuivan maan mökki?

Toisekseen hän neuvoo miettimään mökiltä haluttua varustelua kuten esimerkiksi sen sähköistystä. Yhtä lailla tulisi huomioida myös kulkuyhteydet mökille, sekä veden käsittelyyn liittyvät seikat.

Toiveiden selkeydyttyä ja mahdollisen kohteen löydyttyä Kosonen neuvoo tekemään tai teettämään kohteeseen vielä kuntotarkastuksen ennen ostopäätöksen tekemistä. Sen lisäksi hän kehottaa selvittämään alueen tulevia ja nykyisiä kaava-asioihin ja rakentamiseen liittyviä ohjeita ja muutoksia.

– Onko alueelle tulossa mahdollisia energiaan – aurinko, tuuli – tai kaivoksiin liittyviä hankkeita lähivuosina, hän mainitsee esimerkkinä.

Sen ohella mökin ympäristöön kannattaa Kososen mukaan tutustua myös toisesta, vielä olennaisemmasta vinkkelistä käsin: eli soveltuuko se juuri siihen omaan tulevaan vapaa-ajan asumiseen.

Tykkää
meistä
FACEBOOKISSA!

facebook.com/omakotilehti

Omakoti
www.omakotilehdet.fi

Kvarkens Fisk och Delikatessaffär

Herkullinen take away
LOUNAS ma-pe klo 10-16
lounaslista nettisivuilla

Savustettua ja graavattua tuoretta kalaa ja paljon muita herkkuja.

050 366 9100 | kvarkensfisk.shop@gmail.com
www.kvarkensfisk.fi

LOUNAS
11,50€

www.sundin.fi

HYVÄLAATUISTA KONEELLISESTI KUIVATTUA POLTTO-PUUTA EDULLISESTI YMPÄRI VUODEN

Soita 050 373 9064 / Thomas Sund

Varttuneet mökkeilijät
satsaavat mökin esteettö-
myyteen ja palveluihin

Vapaa-ajan asukkaiden Liitto VAAL julkai-
si keväällä 2025 jäsenistönsä keskuudessa
laajan mökkitutkimuksen, jossa tarkasteltiin
muun muassa mökillä vietettyä aikaa ja
mökkiläisten keski-ikää, joka oli kyselyssä
66 vuotta. Tutkimuksessa ilmeni, että mökin
myymistä ei iän karttumisesta huolimatta
harkinnut kovinkaan moni. Vastaajista 44
prosenttia oli sitä vastoin remontoanut mök-
kiään esteettömäksi ja vajaa 40 prosenttia
turvautunut erilaisiin palveluihin, esimer-
kiksi mökkitalkkareihin, helpottaakseen
mökillä oleskelua.

Mökkiläisten
maksamissa
kunnallisissa
maksuissa suurta
vaihtelua

Omakotiliitto vertaili viime
vuonna Suomen suurimpien
mökkipaikkakuntien maksu-
ja kiinteistöveron, sähkön ja
jätemaksun osalta. Vertailus-
sa ilmeni, että kalleimmalla
paikkakunnalla mökinomis-
taja joutuu maksamaan jopa
kaksinkertaisia kunta- ja
aluekohtaisia maksuja edul-
lisimpaan kuntaan verrattu-
na.

Kalleimmat mökkeilykun-
nat ovat samalla niitä, joissa
on eniten mökkejä. Vuonna
2024 Tilastokeskuksen mu-
kaan eniten mökkejä oli Kuo-
piossa, toiseksi Mikkelissä,
neljänneksi eniten Savonlin-
nassa. Kolmanneksi suosi-
tuin mökkipaikkakunta Pa-
rainen sijoittui Omakotiliiton
kustannusvertailussa sijalle
kymmenen.

Keskimäärin sähkön osuus
kustannuksista on 57 pro-
senttia, kiinteistöveron 38
prosenttia ja jätehuollon 5
prosenttia. Sähkön selvästi
suurin kuluerä on siirron pe-
rusmaksu, jonka osuus on
selvityksessä 43 prosenttia.

Korkeinta vapaa-ajan ra-
kennuksen ja tontin kiin-
teistöveroa maksettiin Kan-
gasalla (679 €/vuosi), kun

se on Kittilässä vain vajaan
kolmasosan (209 €/vuo-
si). Korkeimpia sähkömak-
suja maksettiin viime vuon-
na Kuopiossa (736 €/vuosi),
matalimpia taas Mustasa-
ressa (318 €/vuosi).

Jätehuollon kustannuk-
set ovat suurimmat Musta-
saressa (82 €/vuosi), jossa
jätemaksut nousivat 17 eu-
roa edellisvuodesta. Vertai-
lun pienimmät jätemaksut
olivat Kangasalla (21 €/vuo-
si).

Vertailun laskennassa käy-
tettiin esimerkkinä 50 m2:n
kokoista ja 35 vuotta van-
haa puurakenteista vapaa-
ajan asuntoa, jossa on säh-
kö ja sauna. Jätemaksuissa
huomioitiin sekajätteen sekä
poltettavan jätteen tai vas-
taavan keräysmaksu sekä
mahdollinen perus- eli eko-
maksu. Vesimaksut jätettiin
vertailun ulkopuolella, sillä
valtaosassa mökkejä niitä ei
makseta. Vertailun lähtökoh-
tana oli, että mökki sijaitsee
4 500 m2:n kokoisella omal-
la tontilla ja sen vuotuinen
sähkökulutus on 1 000 kWh,
sulakekoko 3 x 25 A (yleis-
siirto), ja että mökkiä käyttää
neljä henkeä kesällä. ■

BOTNIA
SÄHKÖ

Sähkötyöt
yli 30 vuoden
kokemuksella

> Kodit

> Kiinteistöt

> Teollisuus

0500 860 101
www.botniasahko.fi

POLTTOPUUT
EDULLISESTI.

ERLOS OY > 040 910 62 42
Pekka Erkkilä Isokyrö

Putkiasennus Oy Vaasan JK-Putkityö Ab
0400 562 381

Pohjanmaan Laatukartoitus Oy
Takuu turvallisesta ja laadukkaasta kotona asumisesta Pohjanmaalla

✓ Kuntokartoitukset

✓ Märkätila- ja remonttivalvonta

✓ Kuntotutkimukset

✓ Kotikatselmukset

✓ Kosteuskartoitukset

asuntokaupan yhteydessä

✓ Vahinkoraportit

050-470 5386, Jari Filla | info@laatukartoitus.fi | laatukartoitus.fi

POHJANMAAN
PORAKAIVO
Porakaivotyöt ammattitaidolla!
Leivannintie 102, 66510 VAASA, GSM 050 3138 152

• Lämpö- ja vesikaivojen porausta • Tutkimus ja tarkkailureikien porausta • Vesikaivot

• Teräspaalaus • Sekä muita erikoisporauksia

Meiltä myös porakaivojen pesut, pienituloisten porakaivojen vesipaineaukaisut sekä porakaivopumput, lämpökaivopumput ja lämpökaivoputket

> OMAKOTITALOT

> ULKORAKENNUKSET

> SISÄ- JA ULKOREMONTIT

RAKENNUSPALVELU
J. HAHTO
050 305 0140, rakennushahto@gmail.com

Kesämökki saattaa olla kiinteistönä arvokkaampi kuin vakinainen asunto, eikä yksi vakuutus aina riitä. Silloin täytyy tietää, mikä rakennus ja irtaimiston osa kuuluu minkäkin vakuutuksen piiriin.

Teksti: Ulla Sirén

Hyvä kesä vakuutuksesta

Kun lähdetään kesäksi mökille, vakituinen asunto jää vaille valvontaa. Syksyllä taas mökki jää ilman asukkaita mahdollisesti koko talvikaudeksi – ja ainahan voi sattua jotain. Jonkinlainen riski täytyy ottaa, koska joka paikassa ei voi olla yhtä aikaa. Mutta jos vakuutusturva on kunnossa, se suojaa huomattavasti myös mielenrauhaa.

Joidenkin työhön ja ammattiin liittyvien vakuutusten lisäksi ainoa lain vaatima vakuutus Suomessa on liikennevakuutus, jonka tarvitsee jokainen moottoriajoneuvon omistaja. Kodin, kesämökin ja niissä olevan irtaimiston saa siis jättää vakuuttamatta jos haluaa, mutta onnettomuuden sattuessaa menetys voi olla lopullinen. Tuhoutunutta omaisuutta ei saa välttämättä koskaan takaisin, ei myöskään menetettyjä vuokratuloja, ja jos vahinkoa on aiheutunut toisen henkilön terveydelle tai omaisuudelle, korvausten maksamiseen ei kenties riitä jäljellä oleva elämä.

Käytännössä pakollinen

Vaikka kotivakuutus ei ole lakisääteisesti pakollinen, se on käytännössä lähes välttämätön. Esimerkiksi pankit vaativat voimassaolevan vakuutuksen kiinteistöä koskevaa lainapää-

töstä tehdessään. Vuokranantajan ei ole pakko vaatia vuokralaiselta vakuutuksia, mutta useimmat edellyttävät vuokrasopimuksessa, että vuokralaisella on oltava kotivakuutus, johon sisältyy asunnolle ja irtaimistolle mahdollisesti aiheutettuja vahinkoja korvaava vastuuvakuutus.

Taloyhtiöiden kiinteistövuokutus taas korvaa rakenteet, mutta se ei kata osakkaiden irtaimisto- ja vastuuvakuutuksia, joten niistä on huolehdittava itse. Omistajan kannattaa pitää kunnossa myös sijoitusasunnon vakuutukset, vaikka taloyhtiö ja vuokralainen ottavat omat vakuutuksensa.

– Sijoitusasunnon vakuutus korvaa, jos esimerkiksi kalliille pintamateriaalille aiheutuu suurempaa vahinkoa, kuin mihin vuokralaisen kotivakuutus riittää, tai jos asunnolle on aiheutunut vahinkoa vuokralaisen tahallisen tai törkeän huolimattoman

toiminnan seurauksena, kertoo jaostopääällikkö **Jussi Korpelainen** FINE vakuutus- ja rahoitusneuvonnasta. Vuokranantajahan ei sitä paitsi voi tietää, onko sopimusvaiheessa otettu vakuutus voimassa vielä, kun jotakin tapahtuu.

Yleensä vakuutusyhtiöt tarjoavat kotivakuutuksiin kahta tai kolmea eri hinta- ja kattavuustasoa. Halvin ja suppein vaihtoehto on yleensä palovakuutus, joka korvaa tulipalon, myrskyn ja salamaniskun aiheuttamat vahingot, mutta ei esimerkiksi vesivuotoja eikä rikkoutuneita kodinkoneita. Laajiin vaihtoehtoihin sisältyvät tavallisesti vastuu- ja oikeusturva sekä turva esimerkiksi varkauksien ja ilkeiden varalta.

– Sana laaja liittyy vakuutusturvan tasoihin. Se ei suoraan kerro, että samalla on otettu vastuuvakuutus, Korpelainen muistuttaa.

Vuokranantajalla ei ole lakisääteis-

tä pakkoa ottaa kotivakuutusta sijoitusasuntoonsa, mutta se on erittäin suositeltavaa oman taloudellisen turvan takaamiseksi. Vaikka taloyhtiöllä on kiinteistövuokutus ja vuokralaisella oma kotivakuutus, vuokranantajan oma vakuutus kattaa asunnon pintamateriaalit, kalusteet ja vuokratulon menetykset.

Vakuutus kannattaa pitää voimassa jo silloin, kun omakotitaloa tai mökkiä vasta rakennetaan, mutta materiaalit on jo tuotu tontille. Myrsky, tulipalo tai ilkeä voivat vahingoittaa yhtä hyvin rakenteilla olevaa kuin valmista rakennusta, ja varkaat iskevät helposti juuri työmaille joilla täytyy säilyttää kalliita työkaluja.

Mökille oma vakuutus

Vapaa-ajan asunnon vakuutus ei ole pakollinen, mutta samoista syistä kuin pysyvässä asunnossa se on

Pixabay

Myrskyvahingot käyvät usein kalliiksi, ja niitä korvataan paljon vakuutuksista.

Freepik

Joskus kesämökeillä säilytetään tavaroita samojen ovien ja lukkojen takana kuin edellisen omistajasukupolven aikana. Vakuutusyhtiöllä voi olla niiden suhteen omia vaatimuksia.

käytännössä usein välttämätön. Mökin vakuuttaminen vähintään tulipalon ja myrskytuhojen varalta on äärimmäisen tärkeää, koska osan ajasta asumaton, usein luonnon keskelä sijaitseva kiinteistö on niille vielä alttiimpi, kuin vakituisesti asuttu omakotitalo. Kotivakuutus ei kata kesämökkiä eikä sen irtaimistoa, vaan mökki pitää vakuuttaa erikseen.

- Vakuutusyhtiöiden mökkivakuutuksen nimellä tarjoama vakuutus on käytännössä toinen kotivakuutus, sillä se sisältää samat asiat, Korpelainen kertoo.

Mökkivakuutus kattaa paitsi asuinrakennuksen myös tontilla sijaitsevat pienet rakennukset kuten vajat, puusuojat, grillikatokset, kaivot ja leikkimökit sekä niihin liittyvän irtaimiston. Joissakin yhtiöissä mökkivakuutukseen voi sisällyttää myös rakennusten ulkopuolella pidettävää omaisuutta, kuten soutuveneeneen sekä siihen sopivan perämoottorin. Isommat moottoriveneet taas määritellään vesikulkuneuvoiksi, jotka tarvitsevat oman vakuutuksen, joskaan se ei ole liikennevakuutuksen tavoin lakisääteisesti pakollinen.

Koska kesäkodit ovat yleensä osan vuotta asumattomina, mökkivakuutuksen ottajan on erityisen tärkeää varmistaa, että vakuutukseen sisältyy rikosturva, joka korvaa ryöstöt ja varkaudet sekä murren ja ilkivallan seurauksena syntyneet vahingot.

Kesämökin omistajan vakuutus- huolet eivät aina pääty yhden mökkivakuutuksen ottamiseen, sillä usein vapaa-ajan asunnon tontilla on mui-

takin rakennuksia. Mökkivakuutus ei kata isompia piharakennuksia eikä minkään kokoisia saunoja, jotka sijaitsevat eri rakennuksessa kuin asuintilat. Useilla vakuutusyhtiöillä mökkivakuutukseen sisältyvät alle 12 neliön suuruiset piharakennukset, mutta ei kaikilla, joten kokoraja pitää tarkistaa omasta yhtiöstä.

- Tärkeintä on huomioida sopimuksessa mainittu euromääräinen enimmäiskorvaus. Yleensä pieni piharakennus ei ole vakuutusarvoltaan merkittävä, mutta rakennuksesta ja sen varustuksesta riippuen voi olla poikkeuksia, Jussi Korpelainen muistuttaa.

Ajoissa ja ajan tasalla

Kotivakuutus on tarpeen ottaa siinä vaiheessa, kun asunnon tai kiinteistön hallinta ja samalla sen riskit siirtyvät itselle. Vakuutuksen pitäminen ajantasaisena on asiakkaan, ei vakuutusyhtiön tehtävä, joten lisärakentamisen, remonttien ja isojen irtaimistohankintojen yhteydessä on hyvä tarkistaa kodin vakuutusturva.

Vapaa-ajan asunnon vakuutusten ajantasaisuudesta huolehtiminen saattaa olla jopa vaativampaa kuin pysyvän asunnon, sillä mökkitontilla sijaitsee usein eri-ikäisiä, -kokoisia ja -kuntoisia piharakennuksia, joita lakikin käsittelee keskenään eri tavoin.

Uusi rakennuslaki, joka tuli voimaan vuoden 2025 alussa, helpotti pienrakentamista rakennuslupien osalta. Nykyään alle 30 neliön suuruisen piharakennuksen tai alle 50

neliön katoksen saa tehdä ilman rakennuslupaa. Lain uudistuksella ei ole tekemistä vakuutusturvan kanssa, vaan kaikki isot ulkorakennukset ja kaikki saunarakennukset pitää vakuuttaa kuten ennenkin.

Vakuutusturvan kannaltakin on tärkeää, että tontin kaavamääräyksiä ja uudisrakennukselta vaadittavia etäisyyksiä muista rakennuksista, naapurin rajasta ja rantaviivasta noudatetaan tarkasti. Niidenkin rakennusten, jotka eivät tarvitse rakennuslupaa, pitää olla niiden suhteen hyväksyttäviä. Asia kannattaa tarkistaa tontin sijaintikunnan rakennusvalvonnasta ennen rakennuksen pystyttämistä. Rakennusmääräysten rikominen voi vaikuttaa siihen, miten vakuutusyhtiö suostuu korvaamaan vahinkoja.

Jo olemassa oleviin rakennuksiin tehdyt lisäykset, esimerkiksi uusi kuisti, kasvattavat rakennuksen kokonaisalaa eli rakennuksen ulkomitojen mukaan laskettua pinta-alaa, joka puolestaan vaikuttaa vakuutusarvoon. Lisärakentamisen yhteydessä kannattaa siis tarkistaa myös mökin vakuutusturva, ettei kiinteistö jää rakennusprojektien takia alivakuutetuksi. Sama koskee muitakin kiinteistön arvoon vaikuttavia uudistuksia, kuten vesijohtoja, viemäröintiä ja sähköasennuksia, joiden pitäisi näkyä vakuutustiedoissa.

Kesäasunnolle hankitaan usein jopa arvokkaampia koneita ja laitteita kuin vakituisen asuntoon. Pihan hoitoa ja harrastuksia varten tarvitaan monenlaisia välineitä, ja mökin

piharakennuksista voi löytyä säilytystilaa muullekin satunnaisesti tarvittavalle kalustolle. Vakuutussopimuksessa määritelty irtaimiston enimmäiskorvaus voi kaivata päivittämistä, jos irtaimiston arvo kasvaa.

Suojeluohjeet lähilukuun

Vakuutussopimukseen kirjatut suojeluohjeet on ehdottoman tärkeä ei vain lukea läpi, vaan tutkia huolellisesti, mitä niissä kehoitetaan tekemään. Jos ohjeita on laiminlyöty, ja vahingon tapahduttua voidaan osoittaa, että laiminlyönti on jollain tavalla syynä tapahtumiin, vakuutusyhtiö voi pienentää korvaussummaa tai tapauksesta riippuen jättää menetyksen kokonaan korvaamatta.

Suojeluohjeissa neuvotaan esimerkiksi, miten irtaimistoa pitää säilyttää. Juuri kesämökillä tavaroiden säilytys voidaan hoitaa vähän sinne päin - ovet ja lukot puuttuvat tai eivät täytä vakuutusyhtiön vaatimuksia. Päältäajettavan ruohonleikkurin paikka ei siis ole pressukatoksessa vaan lukon takana, mikäli sille halutaan riittävä vakuutusturva.

Muukin suojaaminen on tärkeää vakuutusturvan kannalta. Jos kesämökillä on vesijohtovesi ja viemäröinti, niiden jäätyminen on pyrittävä estämään ohjeiden mukaan. Samoin sähkön ja tulisijojen aiheuttama tulipaloriski on minimoitava esimerkiksi irrottamalla mökiltä lähdeettäessä sähkölaitteet pistorasiasta sekä huolehtimalla säännöllisestä nuohouksesta ja tulisijojen eheydestä. ■

Teksti: Elina Salmi

Aurinkopaneelien ja akuston avulla voi säästää sähkölaskussa

Sähkön hinta ja keinot sähkön säästämiseen ovat kestoaihe omakotiasukkaiden keskuudessa. Jos oma talo on otollisella paikalla, on aurinkosähköjärjestelmä voi olla toimiva ja taloudellisesti kannattava investointi, jos haluaa itse vaikuttaa sähkölaskuunsa.

Tuorein kauhistelun aihe on ollut tehomaksu ja miten tulla toimeen sen kanssa. Tehomaksulla jakeluverkoyhtiöt kannustavat asiakkaitaan sähköverkon kuormituksen pienentämiseen ja se perustuu kuluttajan sähkönkäytön huipputehon tasoon. Huipputehoksi Energiavirasto on määritellyt 8 kWh.

Tehomaksullisen tuotteen valinneilla asiakkaila tehomaksu määräytyy kuukauden korkeimman 60 minuutin sähkönkäytön keskitehon perusteella. Eli vain kuukauden korkein tunnin keskiteho määrittää kyseisen kuukauden tehomaksun suuruuden.

Tehomaksun sisältävä tariffi saatetaan olla jonkin verran edullisempi kuin tehomaksuton. Jos kodin suuritehoisten sähkölaitteiden käyttöä on mahdollista ajoittaa eri ajankohtiin,

voi tehomaksullinen tuote olla mitä sopivin omaan kotiin. Oman sähkönkäytön ajoituksella voi siis vaikuttaa sähkön siirtolaskun suuruuteen.

Tehomaksun takia ei omakotiasukkaan kannata yöuniaa menettää, sillä maksu ei ole pakollinen, vaan pienasiakkaille pitää aina olla tarjolla myös tehomaksuton vaihtoehto. Lisäksi kaikki jakeluverkoyhtiöt eivät välttämättä tuo pienasiakkaille lainkaan tarjolle tehomaksullista sähkönsiirtotuotetta.

Aurinkosähkö on otollisessa paikassa kannattava

Aurinkosähkö sopii erityisesti koteihin, joissa käytetään sähköä myös keuhällä esimerkiksi käyttöveden läm-

mitykseen, ilmanvaihtoon ja jäähdytykseen tai sähköauton lataukseen. Vaikka kuumin buumi aurinkosähkön ympärillä onkin jäähtynyt, on aurinkosähköjärjestelmä edelleen toimiva ja taloudellisesti kannattava investointi. Parhaassa tapauksessa se maksaa käyttöaikanaan investoinnin takaisin jopa kaksinkertaisesti.

Edellytys tietysti on, että aurinko paistaa omakotitalon katolle tai pihaan esteettä. Ihanteellinen sijoituspaikka paneeleille on talon eteläpuoli, jos kohta itä- ja länsipuoleltakin saa vielä kohtuullisen tuoton. Lähitöllä ei myöskään saa olla varjostavia puita.

- Taloudellisesti toimiva ratkaisu on mitoittaa aurinkosähköjärjestelmä oman sähkönkulutuksen mukaan huomioiden samalla, että suu-

remman järjestelmän saa suhteessa edullisemmin. Siksi ennen järjestelmän hankkimista kannattaa miettiä, onko lähitulevaisuudessa aikeissa tehdä sähkönkulutukseen vaikuttavia investointeja, jotta ne voi huomioida järjestelmän kokoa määritettäessä, kehottaa asiantuntija **Teemu Kettunen** Motiva Oy:stä.

Ilman erillistä akustoa aurinkosähköjärjestelmän kannalta oleellista on vain se sähkönkulutus, joka ajoittuu siihen vuoden- ja kellonaikaan, jolloin on riittävän valoisaa paneelien sähköntuoton kannalta. Oman sähkönkulutuksesi tiedot saat maksutta oman sähköyhtiösi kulutusseurantapalvelusta tai Fingridin Datahubista.

Ennen kuin lähtee hieromaan kauppa paneelipaketista, pitää

Freepik

ILMALÄMPÖPUMPUT ja AURINKOPANEELIT kaikkiin kohteisiin

Pumppu & Paneeli
Asennuspalvelu
puh. 045 7830 2740
info@pjap.fi

www.pjap.fi

” Älykkään ohjauksen avulla voi ohjata laitteen varastoimaan aurinkosähköä silloin, kun paneelit tuottavat sähköä enemmän kuin sitä kuluu.

myös selvittää omasta jakeluverkkoyhtiöstä, mitä se asiaan sanoo eli miten ison aurinkosähköjärjestelmän kohteeseen voi asentaa ilman, että jakeluverkkoyhtiö joutuu vahvistamaan verkkoaan sen vuoksi.

Myös sähkön myyntiyhtiön kanssa pitää tehdä sopimus ylijäävän aurinkosähkön ostamisesta etukäteen, sillä ylijäämäsähkölle täytyy olla ostaja ennen kuin aurinkosähköjärjestelmä liitetään sähköverkkoon. Kunnan rakennusvalvontaankin pitää pirauttaa, koska osassa kuntia vaaditaan paneelien asentamiselle lupa.

Kokonaan irti sähköverkosta ei pääse suurenkaan aurinkosähköjärjestelmän avulla, koska sähköä ei synny lainkaan yöllä eikä kummoisiakaan määriä marraskuun ja helmikuun välisenä aikana.

Aurinkosähkö pienentää omaa sähkölaskua

Oman käytön yli jäävän sähkön voi myydä jakeluverkkoyhtiölle, mutta siitä syystä ei kannata kasvattaa järjestelmää paljon yli oman tarpeen.

Lisäksi sähköverkkoon on lähivuosina tulossa ja jo tullut hyvin paljon isoja akkuja. Niiden myötä tietyiltä sähkön reservimarkkinoilta saatavat korvaustasot ovat pudonneet aika tavalla. Aiempien vuosien tuotot reservimarkkinoilta eivät ole lupaus tulevasta tuotoista. Tänä päivänä oman sähkön myynnillä tienaa parhaimmillaanakin joitakin kympejä kuu-kaudessa, jos ajankohta ja pörssisähkön hinta ovat kohdallaan.

Aurinkosähköjärjestelmällä voi

joka tapauksessa alentaa omaa sähkönkulutusta suurimman osan vuotena. Lisäapua voi hakea erilaisista älyohjausratkaisuista.

– Älyohjaus auttaa sähkönkulutuksen hallinnassa. Merkittävimmät sähkönkulutukseen liittyvät tekijät voidaan liittää älyohjaukseen, jolloin aurinkosähkö huomioidaan siinä ohjausautomaatikassa. Älyohjaukseen voidaan liittää esimerkiksi sähköauton lataus, ilmalämpöpumppu, sähköinen lattialämmitys ja sähköinen käyttövesivaraaja, toteaa Kettunen.

– Älykkään ohjauksen avulla voi ohjata laitteen varastoimaan aurinkosähköä silloin, kun paneelit tuottavat sähköä enemmän kuin sitä kuluu. Esimerkiksi lämminvesivaraajan veden lämpötilan voi ohjata nousemaan korkeammaksi silloin, kun aurinkosähköä on tarjolla, jolloin lämmin vesi riittää pidempään illasta seuraavaan aamuun.

Ohjausten toteutusmahdollisuuksia omaan kohteeseen kannattaa selvittää samalla, kun kysyy tarjouksia aurinkosähköjärjestelmistä. On myös hyvä varmistaa, onko esitetty ohjaustapa saatavissa järjestelmän toimittajalta osana aurinkosähköjärjestelmän avaimet käteen -toteutusta.

Akustolla saa enemmän pelivaraa

Aurinkosähköjärjestelmän asennus ei ole jokapojan hommaa – onhan kyse sähkölaitteista ja paloturvallisuudesta. Kettusen mukaan takavuosina on aurinkosähköjärjestelmissä ollut jonkin verran laatupoikkeamia

ja huonoja asennuksia – esimerkiksi kaapeleiden kiinnitykseen, tuentaan ja suojaukseen liittyen.

Kannattaa siis olla tarkkana, hankkia laitteisto luotettavalta toimijalta ja asentuttaa se asiansa osaavalla alan yrityksellä. Ovikelloa pimputta kiertävältä kauppiaalta ei missään tapauksessa pidä ostaa mitään, koska heidän kohdallaan myyntipuheet ja raaka todellisuus aniharvoin kohtaavat.

Akusto aurinkosähköjärjestelmän lisänä mahdollistaa järjestelmän koon kasvattamisen jonkin verran. Toki akustoakin kannattaa käyttää myös tasaamaan omaan käyttöä ja toimimaan reservinä esimerkiksi sähkökatkojen aikana. Varavoimakäyttö sähkökatkojen aikana edellyttää tämän mahdollistavien lisälaitteistojen asentamisen.

Akustoon voi varastoida aurinkosähköä silloin kun paistaa ja purkaa sitä yöaikaan. Akustoa voi myös ladata sähköverkosta silloin, kun sähkö on halpaa ja purkaa, kun se on kallista. Akusto ei kuitenkaan sovellu aurinkosähkön varastointiin eri kausien saati vuodenaikojen välillä – siihen sen kapasiteetti ei riitä.

Akusto on asennuksineen kalliinpuoleinen investointi eikä takaisinmaksuaikaa pysty tarkasti etukäteen arvioimaan. Tukesin mukaan akkujen hinnat saattavat laskea, kun ne yleistyvät, mutta koska ja missä laajuudessa se tapahtuu, on vielä arvailun varassa. Joka tapauksessa akusto mahdollistaa entistä paremman vaihtamisen omaan sähkökäyttöön ja pienentää sitä kautta sähkölaskua.

Huomioi paloturvallisuus

Aurinkosähkön ja akustojen paloturvallisuus on myös puhuttanut viime aikoina. Kun järjestelmä on laadukas ja asennettu asianmukaisesti, se on paloturvallinen ja tulipalon vaara häviävän pieni.

Toki jokaisessa sähkölaitteessa ja akussa on aina mukana syttymisriski. Jos esimerkiksi aurinkopaneeli vahingoittuu syystä tai toisesta – sen päällä kävellään tai jotakin painavaa putoaa paneelin päälle – on se välittömästi vaihdettava uuteen.

Myös akuston sijoittelussa on hyvä huomioida, ettei se sulje poistumistietä talosta. Akkupalo on usein aika nopea ja raju tapahtuma, joka lisäksi tuottaa myrkyllisiä kaasuja. Akkupalossa syntyy happea, joten paloa ei pysty eikä kannata yrittää sammuttaa kotikonstein. Jos pahin tapahtuu, on viisainta kerätä perhe, poistua talosta ja soittaa pelastuslaitos paikalle.

Jos tulipalo syttyy jostain muusta syystä, ovat katolla olevat aurinkopaneelit riski ennen kaikkea pelastushenkilökunnalle. Sähköntuotto paneeleissa ei lopu tulipaloon, vaan niissä saattaa olla hyvinkin korkea jännite tulipalon riehussa ympärillä. Vesi ja sähkö on tunnetusti huono yhdistelmä ja siksi sammuttajatkin joutuvat tarkasti harkitsemaan, miten palon saa hallintaan itseään vaarantamatta. ■

Lisää tietoa aurinkosähköjärjestelmien paloturvallisuudesta löytyy pelastuslaitokset.fi -sivustolta. Siellä on ladattavissa aurinkosähköjärjestelmien paloturvallisuusohje.

Teksti: Mari Pihlajaniemi

Kausihuoltoa joka vuodenajalle

Omakotitalo tarjoaa asujalleen vapautta ja tilaa, mutta tuo mukanaan myös vastuuta rakennuksen kunnossapidosta. Säännöllinen ja oikein tehty kausihuolto on tärkeä tapa edistää talon pitkäikäisyyttä.

Pienet tarkistukset ja korjaukset pitävät yllä omakotitalon kuntoa ja auttavat säilyttämään sen arvon. Niistä laistaminen on siis pitkän päälle melkein kuin heittäisi rahaa hukkaan.

Neuvontainsinööri **Timo Jokela** Peruskorjaamisen ja Rakentamisen Kehittämiskeskus ry:stä korostaa, että omaisuudesta, nimenomaan kiinteistöstä, on tärkeää pitää huolta. Hän toteaa saamattomuuden olevan kuitenkin ihmisten perisynti. Lisäksi talonhuollosta puuttuu usein järjestelmällisyyttä.

– Kyllä sitä pitäisi koko ajan huoltaa. Tässä auttaisi, kun tehtäisiin ihan paperilla oleva huoltokansio, joka olisi sitten jossain keskeisessä paikassa, ei missään mappi Ö:ssä. Ja sitä täytetään vähän kuin päiväkirjasysteemillä: kun on rännit puhdistettu, laitetaan päivämäärä ja puumerkki, että se on tehty.

Ilman kattavaa huoltolistaa omakotiasuja saattaa hoitaa talonsa kausihuoltoa vailla sen kummempaa suunnitelmallisuutta, jolloin osa tärkeistäkin toimenpiteistä jää tekemättä. Esimerkiksi rännien puhdistaminen unohtuu Jokelan mukaan monilta. Lisäksi jos talossa on ullakotila, johon on mahdollista mennä, siellä olisi hänen mukaansa tärkeää tarkistaa aluskatteen ja yläpohjan kunto aika ajoin.

– Se pitäisi ehdottomasti käydä tarkistamassa sateella tai heti sateen jälkeen. Silloin nähdään pienetkin vesivuodot.

Jokela toteaa talven lumen, jään ja pakkasen, mutta myös kevään sulamisvesien rasittavan tyypillisesti talon rakenteita ja aiheuttavan vaurioita.

– Jos vesikatolla on rännit tai muut tukossa, ne voivat ohjata vuotovesiä

pitkin rakenteita, mikä ei ole hyväksi.

Keväällä tarkistetaan vesikatto ja salaojat

Kevään tullen on korkea aika tarkistaa talo talven aikana syntyneiden vaurioiden varalta. Jokela toteaa talven rikkovan usein muun muassa tiilikattojen tiiliä. Keväällä lumien sulettua kattotiilien kunto kannattaa tarkistaa, ja kesällä vaihtaa rikki näisten tilalle ehjät. Vesikaton lisäksi hän neuvoo tutkimaan myös sokkelin kunnan esimerkiksi halkeamien varalta, ja ovatko sokkeleiden vierustat pysyneet kuivina.

– Sokkelin viereen ei saisi lätäköityä sulamisvesiä, vaan maanpintojen kallistuksien pitäisi ohjata virrat pois rakennuksen vierestä.

Jos maaperän vietto ei ole kunnossa, se voidaan kesällä ottaa remon-

tin alle.

Kun lumet ovat sulaneet ja salaojien tarkastuskaivot esillä, voidaan myös salaojien kunto tutkia.

– Salaojassa ei saa vesi koskaan nousta putken alareunaa ylemmäs. Jos vettä ei ole siellä niin paljon, kaikki on kunnossa: maaperässä ei ole pohjaveden nousuja tai mitään tulva-vesiä, Jokela kertoo.

Salaojat voidaan hänen mukaansa myös kuvata esimerkiksi viemäriverkoston huuhtelun ja kuvauksen yhteydessä 5–10 vuoden välein.

– Jos nähdään, että salaojissa on hiekkaa tai muuta, ne täytyy korjata. Käyttöikänsä lopussa olevat, eli noin 40 vuotta vanhat salaojat uusitaan.

Kesällä on pihatöiden ja huoltomaalausten aika

Kesä on pihan kunnossapidon aikaa,

mutta hyvä ajankohta myös muutamien vuosien välein tehtävään julkisivun huoltomaalaukseen tai terrassin ja piha-aitojen huoltamiseen.

Talon ulkoeristyksen kunto on Jokelan mukaan hyvä tarkistaa jo maaliskuun huhtikuussa hilseilyjen tai lahovaurioiden varalta. Näin on tiedossa, millaista huoltoa julkisivulle voisi olla sitten kesemmällä aiheita tehdä.

– Sekin on jo myöhäistä jos halutaan, että joku maalausliike tulee tekemään. Se pitäisi ennakoita sitten jo puoli vuotta aikaisemmin.

Alkukesän aurinko kuivattaa maalin nopeasti ja suo hyvät olosuhteet huoltomaalauksille. Jokela lisää, että terrassin öljyminen olisi siten hyvä tehdä kesällä vähintään 2–3 vuoden välein, joskus jopa vuosittain.

– Ja tehdään kaikki maalaukset ja pihahommat silloin touko-kesäkuun aikana ennen juhannusta. Juhannuksen jälkeen pääsee sitten lomaviettoon, hän naurahtaa.

Lämmitysjärjestelmä tarkistetaan syksyllä

Syksyllä omakotiasujan edessä on puolestaan lämmitysjärjestelmien tarkastus. Lämmityskauden alkessa on tärkeää käydä myös kodin palovaroittimet läpi ja tarvittaessa vaihtaa niihin paristot, Jokela painottaa.

– Ja jos on puulämmityksiä, häkävaroitimet ehdottomasti paikalle.

Kyseessä on ennen kaikkea asukkaiden asumisturvallisuus. Mitä vanhempi rakennus on kyseessä, sitä puutteellisempi sen ilmanvaihto tyypillisesti on, tai ilmanvaihtoa ei ole lainkaan. Jokela toteaa lämmityskaudella tapahtuvankin aina muutama häkään liittyvä onnettomuus.

– Puulämmityksen kanssa yksi juttu on se, että pitäisi osata lämmittää oikein. Pitää tietää, että kuinka paljon ja minkälaista puuta poltetaan. Tulisijan pintalämmön tulisi olla maksimissaan noin 60–70 astetta. Se ei saisi olla polttavan kuumaa koskea.

Syys-lokakuussa kannattaa tarkastaa myös ikkunoiden ja ulkoviekien tiivisteet. Lisäksi ennen lämmityskauden alkua olisi Jokelan mukaan hyvä aika hankkia paikalle nuohooja hoitamaan tulisijan nuohous.

– Jos nuohooja ei käy, syksyllä kun puhdistetaan rännit ja muuta, pitää käydä sitten itse myös ullakkotilassa katsomassa savuhormit. Rappaus-ten pitää olla siellä ehjät ja välipohjan läpimenojen palovillaeristykset kunnossa, hän painottaa.

Talvella lämmönsäätö ja huomio lumikuormaan

Vaikka Suomessa omakotitalot kestävät tavallisesti kaiken katolle sata-
van lumen, tuiskulumia voi kertyä katolle paikoittain metrin kerros tai enemmänkin. Ongelma niistä muo-

dostuu keväällä, kun lumet alkavat sulaa.

– Se lumimäärä kun lähtee katolta alas, se repii mennessään kaikki kattovarusteet, lumiesteet, kattotikkaat ja sadevesikourut, Jokela kuvailee.

Hän neuvookin omakotiasujia seuraamaan lumen määrää katolla tammi-helmikuussa. Enimmät lumet kannattaa poistaa katolta jo pakkaskaudella, jolloin katolla on helpompi liikkua ja lumi kevyempää. Koko kattoa ei kuitenkaan tarvitse tyhjentää.

– Mutta muistetaan, ettei katolle saa mennä enää sitten kun ikää on riittävästi. Ja turvavarusteet pitää olla.

Toinen talviajan huoltotehtävä on lämmitysjärjestelmän säätäminen, jonka Jokela neuvoa tekemään juuri pakkaskaudella. Säätäminen pitää lämmityksen energiatehokkaana, mutta on kuitenkin parasta teettää ammattilaisella.

– Nykyään on paljon vesikiertoisia lattialämmityksiä. Jos kierto ei ole tasapainossa, joku huone jää kylmäksi, ja jossain voi olla liian lämmintä.

Vanhemmassa talossa huollon merkitys korostuu

Haja-asutusalueiden omakotitaloissa voi olla vielä aivan omat huoltotarpeensa. Jos esimerkiksi talousvesi hankitaan omasta rengaskaivosta tai porakaivosta, veden laatu olisi hyvä analysoida säännöllisesti noin kolmen vuoden välein. Haja-asutusalueiden jätevesijärjestelmään kuuluvat saostus- ja umpisäiliöt on puolestaan tyhjennettävä säännöllisesti lietekuljetusyrityksillä, yleensä vähintään kerran vuodessa tai tarpeen mukaan.

Mitä vanhemmasta omakotitalosta on kyse, sitä tärkeämpää sen säännöllinen huoltaminen Jokelan mukaan on; pahimmillaan huoltajan laiminlyönti kun voi johtaa rakennuksen tuhoutumiseen. Huoltotarve riippuukin paljon siitä, minkä ikäinen rakennus on kyseessä.

– Mitä vanhempi talo, kyllä siinä enemmän riskipaikkoja ja huollettavia paikkoja tulee. Se on selvää. Uudessa talossa päästään 10–20 vuotta helpolla. Melkein vain tarkistellaan ja vaihdetaan suodattimia ja muuta siinä. Huoltomaalauksiakaan ei paljon vielä tarvitse tehdä, hän kertoo.

Vanhassa omakotitalossa myös sähköjärjestelmä voi vaatia jo erityistä huomiota. Jokela toteaa sillä olevan oma elinkaarensa, ja jos talon sähköt ovat 30–50 vuotta vanhat, ne olisi syytä uusia sähköasentajan avulla johdotuksineen, keskuksineen päivineen nykyvaatimusten tasolle.

– Yksi mikä vanhoista taloista usein puuttuu, on vikavirtasuojaukset. Ne pitäisi ehdottomasti olla märkätiloissa ja keittiössä. Muuten se on turvallisuusriski.

**SISÄMAALAUKSET
ULKOMAALAUKSET
TAPETOINNIT
EFEKTISEINÄT
TASOITETYÖT**

0400 611 384
INFO@KOMIAPINTA.FI
WWW.KOMIAPINTA.FI

KOMIA PINTA

LVIS-huollot ja asennukset ammattitaidolla

- Sähköasennukset
- Ilmanvaihdon nuohoukset ja säädöt
- Ilmalämpöpumppujen huollot ja asennukset
- Lämmitysjärjestelmien huollot

LVIS POHJANMAAN LVIS
Säätö ja Huolto Oy

020 728 0450
pohjanmaanlvls.fi huolto@pohjanmaanlvls.fi

Suodattimien puhdistus on tärkeä osa huoltoa

Omakotitaloihin on tullut uutta tekniikkaa, jolla pyritään esimerkiksi parantamaan talon energiatehokkuutta tai asumismukavuutta. Uudet laitteet ovat tuoneet mukanaan kuitenkin myös uusia huoltotehtäviä omakotitalon ylläpitoon.

Esimerkiksi lämpöpumput ovat tulleet jäädäkseen, toteaa Jokela ja lisää niidenkin vikaantuvan aika ajoitin. Ongelmien ilmetessä joudutaan tavallisesti turvautumaan ammattilaisten apuun. Hän toteaa maalämpöpumpun olevan tekniikaltaan toimintavarma. Eniten huoltotarvetta ja vika-herkkyyttä hän arvioi olevan puolestaan ilma-vesilämpöpumpuissa ja poistoilmavesilämpöpumpuissa.

Ilmalämpöpumppuja hankitaan usein tukemaan muuta lämmitystä. Ilmalämpöpumpun sisällä olevat suodattimet on kuitenkin Jokelan mukaan puhdistettava säännöllisesti 2–3 kertaa vuodessa. Ilmanvaihtolaitteiden osalta hän kehottaa tarkistamaan, että raittiin ilman sisäänottosäleikkö ei ole tukossa. Aikoinaan oli tavallista, että säleikön takana oli lisäksi hyttysverkko, mutta nykyään sitä ei enää suositella.

– Se menee satavarmasti tukkoon, hän huomauttaa.

Sama koskee kuitenkin kaikkia venttiileitä, jos talon ilmanvaihto on varustettu huippuimurilla ja seiniin asennettu korvausilmaventtiilejä. Myös ikkunan yläpuolella oleva ohut rakoventtiili menee hänen mukaansa nopeasti tukkoon.

– Niitä pitäisi puhdistella 2–3 kolme kertaa vuodessa; keväällä, kesällä siitepölykauden jälkeen ja loppusyksystä, syys-lokakuussa ennen talvea. ■

**Auto-
teema**

Teksti: Elina Salmi

Sähköautolla pitkään reissuun

Suomi on pitkä maa, eikä sitä pääse päästä päähän ilman energianlisäystä – on käyttövoima sitten polttoaine tai sähkö. Kun tekee vähän selvitystyötä etukäteen, suoriutuu sähköautoilija pitkästäkin matkasta melko lyhyin pysähdyksin.

Sähköautojen toimintamatkoissa on isoja eroja riippuen merkistä, mallista, akuston koosta ja vallitsevista olosuhteista. Erot saattavat parhaan ja heikoimman välillä olla satoja kilometrejä. Joka tapauksessa auton ajoakku on pitkässä matkassa ladattava välillä.

– Energiankulutukseen vaikuttaa todella moni asia – aivan samoin kuin polttomoottoriautoissakin. Pieni ja virtaviivainen auto kuluttaa tietysti vähemmän energiaa kuin vaikkapa katumaasturi. Olosuhteilla on myös merkitystä: onko vastatuulta, autossa paljon kuormaa, kuiva asfaltti vai loskaa vastuksena. Lisäksi ajotavalla on oma vaikutuksensa, listaa koulutuspäällikkö **Teppo Vesalainen** Autoliitosta.

– Jokaiselle sähköautolle on määriteltä toimintamatka, eikä matkaa suunniteltaessa pidä tuudittautua siihen ajatukseen, että autolla pääsee kelistä ja vuodenaajasta riippumatta aina saman matkan. Talviaikaan energiaa kuluu ajamisen lisäksi esimerkiksi siihen, että sisätilaa pitää lämmittää. Kannattaakin asennoitua niin, että talvella toimintamatka saattaa hyvinkin olla vain puolet kesäaikaisesta.

Jokaiselle sähköautolle määriteltä WLTP-toimintamatka ei tosiasiasa kerro siitä, mikä on oman auton todellinen toimintasäde. Se on kaikille autoille optimaalisissa olosuhteissa tehty testi, joka helpottaa eri merkkien ja mallien vertailua. Tosiämässä on monia kulutukseen vaikuttavia

muuttujia, minkä lisäksi akkua harvemmin ajetaan sadasta prosentista nollaan. Näin ollen WLTP-toimintamatka jää pääsääntöisesti toteutumatta.

Varsinkin silloin, jos auto on hiljattain hankittu, kannattaa matkaan lähtiessä varautua siihen, että latauskertoja saattaa tulla ennakoitua enemmän. Samalla tulee onneksi pidettyä kuskille niin tarpeelliset tauot. Oman autonsa ominaispiirteet jokainen autoilija oppii varsin nopeasti ja seuraavaan reissuun lähdeäessä on jo enemmän tietoa.

– WLTP-toimintamatkan tietäminen hyödyttää eniten autoa hankkiessa ja merkkejä vertailtaessa. Sitten tosiämässä käytössä ei pidä olettaa, että toimintamatka olisi aina ja kai-

kissa oloissa se maksimi, muistuttaa Vesalainen.

Latausasemat voi etsiä etukäteen netistä

Sähköauton lataaminen matkan varrella ei ole enää tänä päivänä ongelma. Kehitys on ollut viime vuosina huimaa ja pääteiden varsilla on melko tihein välein latausasemia. Niitä on tullut lisää ja vanhat asemat ovat kasvattaneet latauspisteitään ja – kapasiteettiaan.

Ainakin isommilla toimijoilla tieto latausasemien sijainneista, nopeuksista ja hinnoista on löydettävissä melko helposti etukäteen kyseisen ketjun applikaatiosta. Usein siitä voi myös tarkistaa, onko asemalla mah-

Freepik

dollisuutta ruokailuun tai kahvitte-
luun, joita monesti tauolla kaiva-
taan.

– Se, että matkan päällä joutuisi
jonottamaan laturille pääsyä, liit-
tyy lähinnä sesonkiviikonloppui-
hin. Sellaisia ovat esimerkiksi hiih-
tolomien vaihtoviikonloput ja pää-
siäinen. Jos jonottaminen ei hou-
kuttele, ei silloin välttämättä kannata
ajoittaa latausta suosituimmalle
ja edullisimmalle asemalle. Yleensä
aika läheltä löytyy toinen paikka,
jossa lataaminen saattaa olla hitu-
sen kalliimpaa, mutta latureita on
vapaana, toteaa Vesalainen.

Latauksen nopeuteen vaikuttaa moni asia

Akuston latausnopeudessa on
merkkikohtaisia eroja. Jokaisel-
le autolle on määritelty sen pikala-
tauskyky. Myös jokaiselle pikalatu-
rille on määritelty se, millaista lata-
ustehoa se pystyy syöttämään. Kol-
mantena seikkana nopeuteen vai-
kuttaa koko latauskentän teho ja
käyttöaste ladattaessa.

– Laturille kannattaa hakeutua sil-
loin, kun akussa on varausta jäljellä
20 prosenttia tai vähemmän ja lada-
ta se vain 80 prosenttiin. Sen jälkeen
latausnopeus romahtaa ja kahdek-
sastakymmenestä sataan prosent-
tiin pääseminen voi olla tuskallisen
hidasta, sanoo Vesalainen.

– Jos akun varaustila on tuo mai-

nittu 20 prosenttia tai vähemmän,
päästään hyvin pikalatausnopeu-
siin, mutta jos esimerkiksi aletaan
ladata 50-prosenttisesti varattua ak-
kua, niin sepä ei lataudukaan niin
nopeasti.

Lisäksi Vesalaisen mukaan on eh-
dottoman tärkeää kytkeä päälle ajo-
akun pikalatausta varten valmiste-
levä esilämmitystoiminto. Sillä akku
saadaan lämmitettyä niin, että se la-
tautuu mahdollisimman nopeasti.
Vaadittavaan lämmitysaikaan vai-
kuttaa olennaisesti ulkoilman läm-
pötila. Kovilla pakkasilla vartin läm-
mitys ennen pikalaturille ajoa ei riit-
tä mihinkään vaan tarvittava läm-
mitysaika on toista tuntia.

– Kun edellä mainitut asiat on
huomioitu, lataaminen onneksi
hoituu aika nopeasti. Omasta ko-
kemuksesta tiedän, että usein lou-
nastamiseen kuluu enemmän aikaa
kuin auton lataamiseen.

Koska pitkään matkaan liittyy
yleensä myös pidempi oleskelu pe-
rillä, kannattaa majoitusta varatessa
selvittää, onko kohteessa olemassa
latausmahdollisuus. Jos ei ole, kan-
nattaa akku esilämmittää pikalata-
usta varten jo menomatkalla koh-
detta lähestyttäessä ja ladata akkua
valmiiksi paluumatkaa silmällä pi-
täen. Jos laturille hakeutuu vasta
paluumatkan alkaessa, ei ajoakkua
ehditä juurikaan lämmittämään pi-
kalatausta varten, jolloin se latau-
tuu todella hitaasti. ■

**RENGAS
CENTER**

www.klytz.fi

**PAIKALLINEN
RENGAS-
LIIKKEESI**

**KAUSI-
SÄILYTYS**

**48€/
KAUSI**

**ALLEVAIHTO
(SIS. PESU) 48€**

Palvelemme ark. 8-17, la 10-13

OY K. LYTZ AB

Myllärinkatu 19
p. 3170961

Hei lukija

Askarruttaako kodin remontointi?

**Jaa remonttikokemuksesi tai
toivo juttuaihetta osoitteessa:**

omakotilehdet.fi/palaute

Omakoti

Kasvin osa						Kamun kaimat							
Haloo nainen						-kysely							
x2						Käsit- tely							
Noki- nen? Jobit			Maa- lasi Kääröt			Nainen				Leh- dellä		Laine	Ista Leoni
					Kivisen kaimat		Laulaja Siunaavia						
		Ei totta		Tena- vissa						Rikol- linen- kin			
						Aset- taa Sählä- rit							
				Sha- kissa		Myös äiti							
		-hinta Avaria				Yli- makea							LIA- TA
Surkea! ? Söluissa							Mu- kana						
			Onpas laihaa!		x2	Kesä- Syys- -1.			Pakarinen Tikkanen			Öljy- maa	
			AIHE										
					Haise- via								
			Suun- nat					Uuden vuoden juttu					

vamia

Rakennusalan koulutuksia!

- **Rakennusalan perustutkinto, talonrakentaja. Päiväkoulutus tai iltakoulutus.**

- **Rakennusalan perustutkinto, talonrakentaja, työvoimakoulutus (26059428)**

Rakennusalan perustutkinto antaa opiskelijalle hyvät perusvalmiudet työskennellä rakennustyömailla. Opiskelija saa perustiedot rakennusalan töistä ja valmiudet suorittaa rakennusalan perustutkinto tai osatutkinto sekä työllistyä alalle. Pakolliset tutkinnon osat ovat Rakennustyömaalla toimiminen, Perustustyöt ja Runkotyöt. Valinnaisilla tutkinnon osilla on mahdollisuus perehtyä mm. ulkoeristykseen ja kattotöihin, sisävalmistusvaiheen töihin ja korjausrakentamiseen.

- **Märkätilarakentaminen, työvoimakoulutus (26065185)**

Koulutuksen tavoitteena on antaa opiskelijalle sellaiset tiedot ja taidot, että opiskelija:

- Hallitsee työskentelyyn tarvittavien työkalujen käytön
- Osaa tehdä märkätilojen seinärakenteita erilaisilla materiaaleilla
- Osaa tehdä kallistusvalun ja kallistusvalun korjauksen
- Osaa tehdä oikaisu ja tasoitustyöt
- Osaa tehdä itsenäisesti märkätilojen vedeneristystyöt siveltävillä vedeneristeillä
- Osaa tehdä laatoitustöitä, sekä siihen liittyviä viimeistelytyöitä

Koulutus tarjoaa mahdollisuuden suorittaa Eurofins Märkätilojen vedeneristäjä- sertifikaatti.

- **Koulutuksiin hakeutuminen ja lisätiedot: vamia.fi,
(Jatkuva haku, Koulutukset, Rakennus)**

vamia

TYÖLLISYYSPALVELUT.
SYSSÄTTNINGSTJÄNSTER.
EMPLOYMENT SERVICES.

@vamiavaasa

www.vamia.fi

Vamian uusi ATM- halli tarjoaa laadukkaat tilat rakennusalan koulutuksille.

Oletko myymässä tai ostamassa? Kauttamme myös vuokrakohteet!

Sujuvia asuntokauppoja vuodesta 2007

Asiantuntevuus, asiakaslähtöisyys ja markkinatuntemus on toimintamme punainen lanka.

Meiltä myös stailauspalvelut! Kysy lisää.

Annala & Kurtén

Kiinteistönvälitys Oy LKV

050 400 8075 · info@annalakurten.fi
Kirkkopuistikko 9, 65100 Vaasa
www.annalakurten.fi

**KYSY EDULLISTA
ERISTYSLASITARJOUSTA
SUORAAN
VALMISTAJALTA!**

- KORJAUSLASITUKSET
- PEILIT JA PEILILIUKUOVET
- SAUNOJEN JA KYLPY-
HUONEIDEN LASISEINÄT
- ERISTYSLASIT
- LASIKAITEET
- KEITTIÖN VÄLITILAN LASIT
- PIHLA IKKUNAT JA OVET

AluRoll
LUKAN
- TERASSILASITUKSET

AAA
Korkein luottoluokitus
*Sivosto 2014

Pihla
Ikkunat ja ovet

TUTUSTU MAHDOLLISUUKSIIN www.glasek.fi

GLASEK OY
ERIKOISLASILIIKE

24 h
Päivystys
044 317 77 77

Karhentie 79, 65350 VAASA - Puh. 06 - 317 99 99

KIINTEISTÖASIOIHIN ERIKOISTUNUT ASIANAJAJA VAASASSA

**PALVELUT
YKSITYISHENKILÖILLE:**

- Asuntokauppariidat
- Kiinteistöasiat
- Sopimusoikeus
- Työsuhdeasiat
- Riidanratkaisu
- Perhe- ja perintöoikeus

**ASIANAJOTOIMISTO
AKI AAPIO**
ADVOKATBYRÅ

Aki Aapio
asianajaja, varatuomari, diplomi-insinööri

Rantalinna, Rantakatu 13v, 65100 Vaasa
info@akiaapio.fi | puh. +358 40 681 9066

WWW.AKIAPIO.FI

**KVARKENS VVS
MERENKURKUN LVI**

**LVIS-suunnittelu, asennus ja huolto
sekä maalämpöpumput asennettuna
avaimet käteen -periaatteella.**

**VVSE-planering, installation
och service samt
bergvärmepumpsinstallation
enligt nyckel i hand -princip.**

Pyydä tarjous! / Begär offert!

**Merenkurkun LVI Oy
Kvarkens VVS Ab**

P. / Tel. 06-3451 270

Företagavägen 3 65610 Korsholm
Yrittäjätie 3 65610 Mustasaari

Avoinna klo 8-16
Öppethållningstider kl. 8-16

kvarkensvvs.fi
info@kvarkensvvs.fi